

RADA MIEJSKA
w Jelczu-Laskowicach
ul. Witosa 24
tel./fax 381 71 31

UCHWAŁA Nr XXXIII / 214 /2009
Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach
z dnia 30 stycznia 2009 roku

w sprawie: zmiany w uchwale nr XX / 146 / 2008 Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach z dnia 29 lutego 2008 roku w sprawie zatwierdzenia Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2008-2015.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. nr 142, poz. 1592 z późn. zm.)

Rada Miejska uchwala, co następuje:

§ 1

W uchwale nr XX / 146 / 2008 Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach z dnia 29 lutego 2008 roku w sprawie zatwierdzenia Wieloletniego Planu Inwestycyjny Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2008 – 2015 dokonuje się z zmiany polegającej na tym, że dotychczasową treść załącznika nr 1 do uchwały zastępuje się nową o brzmieniu jak w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WICEPRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Jelczu – Laskowicach

Marian Skrętkowicz

WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY MIASTA I GMINY JELCZ-LASKOWICE NA LATA 2008 - 2015

Jelcz-Laskowice – styczeń 2009 r.
(aktualizacja 2009)

Spis treści:

1. Wstęp	3
2. Założenia ogólne i rola WPI	4
3. Zasada tworzenia WPI i powiązanie z dokumentami planistycznymi gminy	6
4. Podstawowe informacje o gminie Jelcz-Laskowice	8
4.1. Położenie, ludność, bezrobocie	8
4.2. Misja i wizja gminy oraz strategiczne cele	12
5. Prognoza budżetowa gminy do 2015	13
5.1. Dochody gminy	13
5.2. Wydatki gminy	16
5.3. Wolne środki na inwestycje.....	17
5.4. Analiza stanu zadłużenia	19
6. Wybór zadań do realizacji do 2015	21
6.1. Wykaz zadań inwestycyjnych	21
6.2. Ranking zadań inwestycyjnych	25
6.3. Lista zadań priorytetowych i lista zadań rezerwowych.....	26
7. Możliwości finansowania inwestycji	27
7.1. Programy operacyjne krajowe	27
7.2. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich	29
7.3. Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego	31
7.4. Inne źródła finansowania	32
8. Monitorowanie i ewaluacja realizacji WPI	34
8.1. Monitorowanie realizacji.....	34
8.2. Ewaluacja i zmiany	34
9. Przywołane dokumenty	36
10. Wykaz tabel, rysunków, wykresów	37
11. Załączniki	38

1. WSTĘP

Polska wstępując do Unii Europejskiej w maju 2004 roku, włączyła się w realizację jednej z ważniejszych wspólnotowych polityk – politykę spójności, mającej na celu promowanie harmonijnego rozwoju całego terytorium unii, poprzez działania prowadzące do zmniejszenia dysproporcji w poziomach rozwoju jej regionów, a tym samym do wzmocnienia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej Wspólnoty.¹

Działania samorządu, winny dążyć do efektywnego i kreatywnego zarządzania zasobami gminy celem zaspokojenia zbiorowych potrzeb jej mieszkańców oraz kreowania indywidualnego rozwoju. Nie jest to możliwe bez oceny aktualnego stanu społecznego, gospodarczego czy przestrzennego gminy oraz posiadanych zasobów finansowych, organizacyjnych i ludzkich, a także możliwości ich pozyskania. Przy podejmowaniu decyzji bieżących, efektywne i skuteczne rozwiązywanie problemów społecznych, gospodarczych, czy przestrzennych, winno być ukierunkowanych perspektywnie – na przyszłość. Ograniczona ilość środków finansowych znajdujących się w dyspozycji budżetu gminy wymaga racjonalnych decyzji co do sposobu i kierunku ich wydatkowania.

Podstawowym dokumentem planistycznym gminy jest zatwierdzona „Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2007-2015”². Strategia określa cele strategiczne, priorytety oraz zadania do realizacji na najbliższe lata. Jest dokumentem wyznaczającym ogólne ramy działania i kierunek, ukazującym określoną wizję przyszłości. Ma charakter elastyczny i otwarty, co pozwala na jej aktualizację i dostosowywanie do zmieniających się warunków społeczno-gospodarczych, tak pod względem programowym jak i finansowym. Określone w strategii cele i priorytety, są spójne z celami powiatu olawskiego określonymi w „Strategii Rozwoju Powiatu na lata 2006-2015”³ oraz z celami Dolnego Śląska określonymi w „Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku”⁴.

Cele strategiczne określone w strategii zostały uszczegółowione do poziomu zadań co pozwala płynnie przejść od założeń strategicznych o dużym stopniu ogólności do zarządzania operacyjnego w którym zidentyfikowane są priorytety i konkretne zadania do realizacji. Planowany czas realizacji zadań oraz szacunkowe wartości finansowe, określone są w niniejszym *Wieloletnim Planie Inwestycyjnym* (WPI). Niniejszy plan jest aktualizacją „Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2008-2015” przyjętego przez Radę Miejską w Jelczu-Laskowicach Uchwałą nr XX/146/2008 z dnia 29 lutego 2008 roku.

WPI jest podstawowym instrumentem koordynującym proces planowania z realizacją inwestycji. Stanowi „pomost” między strategią, a uchwalanym corocznie budżetem gminy służącym realizacji perspektywicznej polityki rozwoju społeczno-gospodarczego gminy, zagospodarowania przestrzennego oraz ochrony środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego. Wieloletni Plan Inwestycyjny zawiera zarówno inwestycje będące już w realizacji, jak i noworozpoczynane oraz wskazuje potencjalne źródła finansowania tych inwestycji.

¹ „Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013 – Narodowa Strategia Spójności” – dokument zaakceptowany przez Radę Ministrów oraz Komisję Europejską – z maja 2007 r.

² „Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2007-2015” – Uchwała Nr XIV/91/2007 Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach z dnia 28.09.2007 roku.

³ „Strategia rozwoju Powiatu na lata 2006-2015” – strategia powiatu Olawskiego z 2006 roku.

⁴ „Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku” – Uchwała Nr XLVIII Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30.11.2005 roku.

2. ZAŁOŻENIA OGÓLNE I ROLA WPI

Wieloletni Plan Inwestycyjny jest jednym z kolejnych (po strategii) dokumentów planistycznych gminy. Przedział czasowy planu obejmuje okres podany w strategii i podobnie jak strategia ma charakter otwarty. Takie podejście umożliwia dokonywanie zmian, uzupełnienia zadań na dany okres, przesunięcie realizacji zadań inwestycyjnych. Daje to możliwość dostosowania do rzeczywistych możliwości finansowych budżetu gminy.

Zadania inwestycyjne gminy w niniejszym WPI określono zgodnie z obowiązującą strategią oraz ostatnią uchwaloną wersją „Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2008-2015”⁵. Przeanalizowano również aktualną sytuację gospodarczą kraju oraz możliwości finansowania inwestycji z funduszy europejskich, co ma istotny wpływ na realizację określonych zadań.

WPI zawiera listę uporządkowanych według przyjętych kryteriów zadań inwestycyjnych, przewidzianych do realizacji w określonym przedziale czasowym w rozbiciu na poszczególne lata oraz z wykazanymi potencjalnymi źródłami finansowania. W niniejszym planie przedział czasowy wykazanych zadań inwestycyjnych określono na 7 lat, tak żeby był spójny z okresem uchwalonej strategii.

Plan jest planem kroczącym, co znaczy, że będzie aktualizowany przynajmniej raz w roku, wraz z uchwałą budżetową na kolejny rok lub na najbliższej sesji Rady Miejskiej po przyjęciu przez Radę budżetu. Przyjęto zasadę, że planowane inwestycje w pierwszych trzech latach (rok budżetowy oraz dwa kolejne lata po roku budżetowym) będą wykazane w rozbiciu rocznym. Pozostałe inwestycje ujęte zostaną zbiorczo w okresie kilku lat. Założenie to, poglądowo prezentuje poniższy rysunek 1. Docelowo proponuje się opracowywanie WPI na okres pięciu lat, w tym pierwsze trzy lata w rozbiciu rocznym – co jest zgodne z art. 166 ustawy o finansach publicznych z dnia 30 czerwca 2005 r.⁶.

RYSUNEK 1. POGLĄDOWA PREZENTACJA ZASADY KROCZĄCEGO OPRACOWYWANIA PLANÓW WPI.

Uchwały budżetowe na kolejne lata	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Uchwała na rok 2008	■	■	■	■					WPI – Uchwała nr XX / 146 / 2008 z dn. 29.02.2008r.					
Uchwała na rok 2009 ▶		■	■	■										
Uchwała na rok 2010 ▶			■	■	■									
Uchwała na rok 2011 ▶				■	■	■								
Uchwała na rok 2012 ▶					■	■	■							
Uchwała na rok 2013 ▶						■	■	■						
Uchwała na rok 2014 ▶							■	■	■					
Uchwała na rok 2015 ▶								■	■	■				
Uchwała na rok 2016 ▶									■	■	■			
Uchwała na rok ... ▶										■	■	■		
Oznaczenie kolorów:	■ Zadania inwestycyjne rozpisane w ujęciu rocznym - rok budżetowy ■ Zadania inwestycyjne rozpisane w ujęciu rocznym - kolejne lata po roku budżetowym ■ Zadania inwestycyjne rozpisane zbiorczo na dany okres													

Źródło: opracowanie własne.

⁵ Uchwała Nr XX/146/2008 Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach z dnia 29 lutego 2008 r.

⁶ Ustawa o finansach publicznych z dnia 30 czerwca 2005 r. (Dz. U. z dnia 20 grudnia 2005 r. z póź.zm.).

Realizacją zadań inwestycyjnych określonych w WPI, pozwoli na:

- modernizację infrastruktury drogowej, co przyczyni się do podniesienia atrakcyjności gminy, poprawi komunikację z obszarami aktywności gospodarczej, poprawi bezpieczeństwa ruchu drogowego;
- budowę obiektów sportowych i rekreacyjnych, co podniesie poziom życia mieszkańców gminy, poprawi poziom usportowienia dzieci i młodzieży oraz zwiększy atrakcyjność rekreacyjną i atrakcyjność do osiedlania się na terenach gminy, co może skutkować wzrostem populacji jej mieszkańców;
- modernizację obiektów oświaty i kultury przyczyniając się do zachowanie wartości kulturalnej i dziedzictwa narodowego oraz kształtowanie tożsamości lokalnej, a także komfortu edukacji mieszkańców;
- podniesienie poziomu świadomości społeczeństwa, poprawi dostępności do internetu, w tym na obszarach wiejskich;
- zachowanie czystości środowiska przyrodniczego poprzez ograniczenie emisji spalin i innych zanieczyszczeń, zmniejszenie zanieczyszczenia gleby, powietrza oraz wód podziemnych.

Wieloletni Plan Inwestycyjny spełnia bardzo ważną rolę dla samorządu gminy ponieważ:

- ułatwia podejmowanie bieżących decyzji w zgodności z długookresowymi celami rozwoju;
- jest narzędziem racjonalnego zarządzania ograniczonymi zasobami, w szczególności zasobami finansowymi;
- umacnia wiarygodności gminy wobec potencjalnych instytucji finansujących projekty i zwiększa szansę na pozyskanie środków finansowych z funduszy europejskich i innych funduszy celowych;
- zmniejsza wpływ kadencyjności sprawowania urzędu na gospodarowanie budżetem gminy;
- poprzez monitorowanie, systematycznie gromadzi informacje o realizacji zadań i zmieniających się potrzebach.

WPI jest wymagany dokumentem przy aplikacji środków z funduszy unijnych, przedstawiając w czytelny sposób kondycję finansową gminy.

3. ZASADA TWORZENIA WPI I POWIĄZANIE Z DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI GMINY

Opracowanie Wieloletniego Planu Inwestycyjnego to proces prowadzący do efektywnego zaplanowania inwestycji zgodnie z oczekiwaniami i potrzebami mieszkańców gminy, działających firm i instytucji, biorąc pod uwagę możliwości finansowe budżetu gminy. Zaspokajanie różnorodnych potrzeb mieszkańców, tworzenia jak najlepszych warunków dla dalszego rozwoju gospodarczego oraz wzrostu znaczenia gminy w otoczeniu zarówno regionalnym jak i krajowym czy międzynarodowym, wiąże się z trafnymi inwestycjami, co wymaga racjonalnego gospodarowania posiadanymi zasobami. Wydatki inwestycyjne muszą być planowane w dłuższej perspektywie czasowej, co pomaga racjonalnemu ich wydatkowaniu dla uzyskania maksymalnego efektu.

Punktem wyjścia do opracowania niniejszego WPI jest uchwalona „Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2007-2015” oraz „Wieloletni Plan Inwestycyjny Miasta i Gminy na lata 2008-2015”. WPI obejmuje strategiczne wydatki inwestycyjne jakie planuje się do realizacji w okresie lat 2009-2015.

WPI jest operacyjnym planem powiązany z wieloletnimi prognozami dochodów i wydatków budżetu gminy. Zawiera listę priorytetowych i rezerwowych inwestycji z podaniem szacunkowych nakładów finansowych oraz wskazaniem możliwych (ale nie pewnych) źródeł ich finansowania zewnętrznego. Plan bezpośrednio koreluje z uchwałą budżetową na rok 2009⁷.

Metodologię procesu opracowania WPI przedstawia rysunek 2.

Pozostałe (po strategii) ważniejsze dokumenty planistyczne gminy powiązane z WPI:

- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Jelcz-Laskowice⁸.
- Ogólny Program Realizacji Społecznego Budownictwa Mieszkaniowego w Jelczu-Laskowicach⁹.
- Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta Jelcz-Laskowice na lata 2008-2015¹⁰.
- Koncepcja gospodarki ściekowej Gminy Jelcz-Laskowice¹¹.
- Koncepcja budowy publicznej sieci dostępu do Internetu na terenie Gminy Jelcz-Laskowice¹².
- Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice¹³.
- Plan Gospodarki Odpadami dla Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice¹⁴.
- Audyty energetyczne szkół i innych obiektów użyteczności publicznej należących do gminy¹⁵.

⁷ Uchwała nr XXXI/207/2008 Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach z dnia 19 grudnia 2008 roku.

⁸ Uchwała nr XLII/253/2005 Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach z dnia 23 listopada 2005 roku.

⁹ Uchwała nr LV/295/98 Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach z maja 1998 roku.

¹⁰ Uchwała nr XXVIII/191/2008 Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach z dnia 30 października 2008 roku.

¹¹ „Koncepcja gospodarki ściekowej Gminy Jelcz-Laskowice” z lipca 2008 roku.

¹² „Koncepcja budowy publicznej sieci dostępu do internetu na terenie Gminy Jelcz-Laskowice” z sierpnia 2008r.

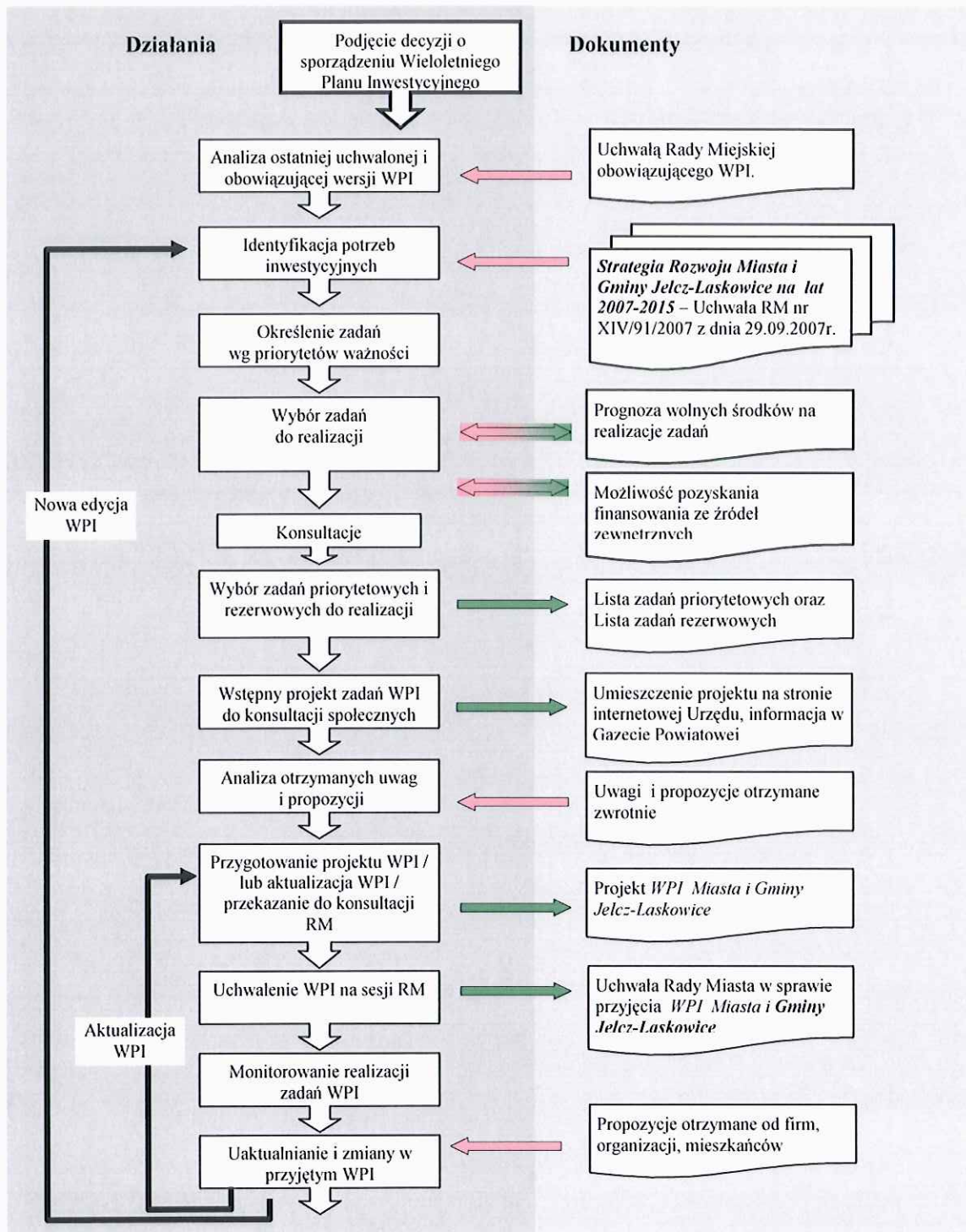
¹³ Program w aktualizacji.

¹⁴ Plan w aktualizacji.

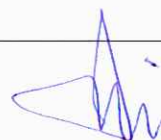
¹⁵ Opracowanie ze stycznia 2009 roku.

RYSUNEK 2. METODOLOGIA OPRACOWANIA WIELOLETNIEGO PLANU INWESTYCYJNEGO.

Źródło: opracowanie własne.

4. PODSTAWOWE INFORMACJE O GMINIE JELCZ-LASKOWICE

4.1. Położenie, ludność, bezrobocie

Gmina Jelcz-Laskowice wchodzi w skład powiatu olawskiego. Położona jest we wschodniej części województwa dolnośląskiego na pograniczu z województwem opolskim. Graniczy z gminą Olawa oraz z gminami Czernica, Oleśnica, Bierutów, Namysłów i Lubsza.

W skład gminy wchodzi 15 wsi oraz miasto Jelcz-Laskowice, które powstało z połączenia wsi Jelcz i Laskowice, a prawa miejskie otrzymało w 1987 roku. Miasto położone jest w odległości około 25 km od Wrocławia, 20 km od Oleśnicy i 12 km od Olawy. Posiada dogodne połączenie drogowe z Wrocławiem, Olawą, Oleśnicą oraz kolejowe z Wrocławiem i Opolem. W odległości ok. 20 km na południe jadąc przez Olawę, biegnie autostrada A-4, a ok. 25 km na północ, miasto posiada dogodne połączenie z trasą S-8 Wrocław-Warszawa. Najbliższe lotnisko znajduje się we Wrocławiu. Trzy kilometry od centrum miasta biegnie szlak wodny rzeki Odra.

Ponad 32 % powierzchni gminy stanowią lasy i gruntu leśne. Na obszarze gminy w starorzeczcu rzeki Odry, istnieje rezerwat przyrody „ŁACHA JELCZ” utworzony w 1954 roku. Lasy i ciekawe tereny przyrodnicze, a także możliwość spędzania wolnego czasu na akwenach wodnych oraz możliwość uprawiania rekreacji konnej przy wielu działających ośrodkach jeździeckich, dają możliwości rozwoju agroturystyki na terenach wiejskich.

Ponad 70 % mieszkańców gminy mieszka w mieście Jelcz-Laskowice. Kobiety stanowią 50,5% wszystkich mieszkańców. Mieszkańcy w wieku produkcyjnym stanowią ponad 70 % ludności gminy co można uznać za zjawisko pozytywne w porównaniu z powiatem czy województwem.

Stopa bezrobocia w powiecie olawskim należy do jednej z najniższych w województwie i wyniosła na koniec listopada 2008 roku 7,8 %. Na terenie gminy w ostatnich latach powstało wiele nowych zakładów dających pracę głównie w Podstrefie Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej utworzonej w 2001r. Większość firm i zakładów przemysłowych skupiona jest głównie w obrębie miasta. Jednak w ostatnich miesiącach (listopad i grudzień 2008r. oraz styczeń 2009r.) notowany jest wzrost liczby rejestrujących się bezrobotnych, na co istotny wpływ ma znaczne spowolnienie gospodarcze kraju i świata.

Gmina należy do terenów zasobnych w wody podziemne i jest zwodociągowana prawie w 100% w pełni korzystając z ujęć wód podziemnych. Sieć kanalizacyjna już nie wygląda tak dobrze jak sieć wodociągowa. Tereny wiejskie gminy są skanalizowane w niewielkim stopniu. Ilość osób mogących korzystać z kanalizacji na terenach wiejskich nie przekracza 25 %. Miasto na obecnym poziomie rozwoju jest prawie w 100 % skanalizowane. Niski stopień skanalizowania terenów wiejskich może budzić zaniepokojenie, gdyż powstające na tych obszarach ścieki socjalno-bytowe mogą trafiać do rzek przepływających przez gminę, negatywnie oddziałując na stan czystości wód. Ścieki z sieci kanalizacyjnej trafiają do gminnej oczyszczalni ścieków która posiada rezerwy przerobowe, co jest istotne w przypadku rozwoju gminy.

Przez Gminę Jelcz-Laskowice przebiegają dwie drogi wojewódzkie (nr 455 i 396). Stan nawierzchni dróg powiatowych i gminnych ma wiele do życzenia. W wielu przypadkach nie spełniają one wymagań technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne m.innymi w zakresie bezpieczeństwa użytkownika oraz nośności. W mieście są dwie bocznice kolejowe: jedna na stacji PKP Jelcz-Laskowice, druga przy zakładach w Jelczu.

Na terenie miasta działa Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza z siedzibą przy ulicy Techników która podlega pod Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Oławie. Działania Komendy Powiatowej wspomaga osiem funkcjonujących Ochotniczych Straży Pożarnych z których trzy włączono do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

W gminie funkcjonują trzy przedszkola dofinansowywane przez UMiG, z czego dwa znajdują się w mieście Jelcz-Laskowice i jedno w Minkowicach Oławskich. Na terenie gminy funkcjonuje 5 szkół podstawowych (z czego 3 na terenach wiejskich) oraz 3 gimnazja (z czego 1 na terenach wiejskich). Uczniowie po ukończeniu gimnazjum mogą kontynuować naukę w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Jelczu-Laskowicach. Wielu uczniów wybiera również szkoły ponadgimnazjalne w mieście powiatowym Oława oraz stolicy Dolnego Śląska – Wrocławiu.

Do gminy Jelcz-Laskowice należą wsie: Biskupice Oławskie, Brzezinki, Chwałowice, Dębina, Dziuplina, Grędzina, Kopalina, Lęg, Miłocice, Miłocice Małe, Miłoszyce, Minkowice Oławskie, Nowy Dwór, Piekary, Wójcice. W obrębie gminy znajdują się również Mościsko Celina oraz Stanków.

Gminne jednostki organizacyjne:

- Zespół Ekonomiczno-Administracyjny (ZEA).
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
- Pływalnia Miejska.
- Miejsko Gminne Centrum Kultury (MGCK).
- Miejska Biblioteka Publiczna w Jelczu-Laskowicach.
- Gospodarstwo Pomocnicze przy UMiG.

Spółki z udziałem Gminy:

- Zakład Gospodarki Mieszkaniowej – TBS Sp. z o. o.
- Zakład Gospodarki Komunalnej Sp z o.o.
- Przychodnia Rejonowo – Specjalistyczna Sp. z o. o.
- INWEST-PARK – Podstrefa Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

W tabeli 1 przedstawiono najbardziej aktualne podstawowe dane statystyczne.

TABELA 1. WYBRANE PODSTAWOWE DANE STATYSTYCZNE.

Wyszczególnienie	POLSKA	Województwo dolnośląskie	Powiat oławski	Gmina Jelcz- Laskowice	Stan na dzień
1. Powierzchnia i ludność					
Powierzchnia (km ²) ^{a)}	312679	19947	523,7	168,1	31.12.2007
Ludność ^{a)}	38115,6 tys.	2878,4 tys.	71540	21675	31.12.2007
- w tym: mężczyźni		47,9%	48,8%	49,5%	
- w tym: kobiety		52,1%	51,2 %	50,5%	
- w tym: miasto				70,1%	
- w tym: wieś				29,9%	
Zaludnienie (os / km ²) ^{a)}	121,9	144,3	136,6	128,9	31.12.2007
Ludność w wieku: ^{a)}					31.12.2007
- przedprodukcyjnym		18,1%	19,5%	19,2%	
- produkcyjnym		65,9%	66,8%	70,8%	
- poprodukcyjnym		16,0%	13,7%	9,9%	
Ruch naturalny ludności (na 1 tys. mieszkańców): ^{a)}					w 2007 r.
- urodzenia żywe		9,6	10,4	10,5	
- zgony		10,4	9,1	6,7	
- przyrost naturalny		- 0,8	1,2	3,8	

Wewnętrzna migracja na pobyt stały (na 1 tys. mieszkańców): ^{d)}					w 2006 r.
- napływ ludności		13,4	17,4	19,0	
- odpływ ludności		13,2	14,9	18,2	
- saldo		0,1	2,5	0,8	
2. Bezrobocie					
Stopa bezrobocia (w %) ^{b)}	9,1	9,6	7,8	-	30.11.2008
Zarejestrowani bezrobotni	1398,5tys. ^{b)}	107,0 tys. ^{b)}	2359 ^{c)}	800 ^{c)}	^{b)} 30.11.2008 ^{c)} 31.12.2008
- w tym: mężczyźni		43,0%	43,8%	40,1%	
kobiety		57,0%	56,2%	59,9%	
- w tym: miasto		64,7%	65,2%	71,5%	
wieś		35,3%	34,8%	28,5%	
Wg czas pozostawania bez pracy: ^{c)}					
- do 6 miesięcy				62,9%	
- pow. 6 do 12 m-cy				12,1%	
- pow. 12 do 24 m-cy				9,4%	
- pow. 24 miesięcy				15,6%	
Wg struktury wieku (lata): ^{c)}					
- 18 – 24				23,0%	
- 25 – 34				23,3%	
- 35 – 44				15,7%	
- 45 – 54				27,1%	
- 55 – 59				9,3%	
- 60 – 64				1,6%	
Wg wykształcenia: ^{c)}					
- wyższe				7,7%	
- średnie				35,5%	
- zasadnicze zawodowe				27,3%	
- podstawowe i gimnazjalne				29,5%	
Wg stażu pracy (lata): ^{c)}					
- do 1 roku				12,0%	
- od 1 do 5				21,4%	
- od 5 do 10				13,4%	
- od 10 do 20				14,7%	
- 20 lat i pow.				17,0%	
- bez stażu				21,5%	
3. Wydatki na ochronę środowiska i gospodarkę wodną					
Wydatki inwestycyjne na ochronę środowiska (% wydatków ogółem) ^{d)}		12,5 %	5,8 %	0,7 %	w 2006 r.
Wydatki inestet. na gospodarkę wodną (% wydatków ogółem) ^{d)}		4,5 %	0,2 %	0,4 %	
4. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna					
Sieć wodociągowa (km) ^{d)}		13394,2	419,9	153,0	31.12.2006
Sieć kanalizacyjna (km) ^{d)}		6867,6	138,5	60,7	31.12.2006
Zużycie wody / 1 mieszkańca (m ³) ^{d)}		32,6 (m. Wrocław 42,9)	34,5 (m. Olawa 37,0)	41,2 (m. Jelcz-L-ce 48,3)	31.12.2006

5. Edukacja i wychowanie					
Uczniowie szkół podstawowych ^{d)}		172237	4417	1299	Rok szkolny 2006/2007
- w tym miasto				932	
Uczniowie gimnazjum ^{d)}		105840	2784	788	Rok szkolny 2006/2007
- w tym miasto				686	
Komputery z dostępem do internetu w szkołach podstaw. i gimnazjach (bez szkół specjalnych) ^{d)}		19301	496	158	Rok szkolny 2006/2007
- Liczba uczniów na 1 komputer w szkołach podstawowych ^{d)}		18	17	15	Rok szkolny 2006/2007
- Liczba uczniów na 1 komputer w gimnazjum ^{d)}		18	18	14	Rok szkolny 2006/2007
Wychowanie przedszkolne: ^{d)}					30.09.2006
- ilość przedszkoli		489	9	3	
- ilość miejsc w przedszkolach		50917	933	315	
- dzieci ogółem		60250	1559	474	
w tym w przedszkolach		48378 (80,0%)	947 (60,7%)	309 (65,2%)	
6. Grunty leśne i lasy					
Powierzchnia gruntów leśnych ^{d)} (% powierzchni)		30,1%	20,0%	32,6%	31.12.2006
- w tym lasy		29,3%	19,4%	31,7%	
7. Podmioty gospodarki narodowej					
Podmioty zarejestrowane w REGON ^{d)}		303050	6307	1798	31.12.2006
- w tym prywatne		94,23%	96,50%	98,00%	
w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą		76,67%	82,09%	82,63%	
Podmioty zarejestrowane wg wybranych sekcji: ^{d)}					31.12.2006
- rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo		2,15%	2,77%	2,78%	
- przemysł		9,01%	11,38%	11,46%	
- budownictwo		9,82%	13,06%	15,52%	
- handel i naprawy		30,88%	33,31%	33,93%	
- hotel i restauracje		2,96%	2,31%	2,84%	
- transport, magazyny, łączność		6,81%	6,03%	5,06%	
- pośrednictwo finansowe		3,56%	3,87%	3,23%	
- obsługa nieruchomości i firm		21,23%	15,33%	13,40%	
Podmioty zarejestrowane wg liczby zatrudnionych: ^{d)}					31.12.2006
- do 9 pracujących		95,92%	95,39%	95,49%	
- od 10 do 49 pracujących		3,30 %	3,57%	3,06%	
- 50 i więcej pracujących		0,78 %	1,05%	1,45%	

Źródło: ^{a)} Urząd Statystyczny we Wrocławiu – „Stan i ruch naturalny ludności województwa dolnośląskiego w 2007r.” – Informacja sygnałowa nr 5/2008, Wrocław maj 2007.

^{b)} Urząd Statystyczny we Wrocławiu – „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa dolnośląskiego – listopad 2008” , z dnia 30.12.2008. (wyniki wstępne). www.stat.gov.pl/wroc

^{c)} PUP Olawa – MIPS-01 – Sprawozdanie o rynku pracy za okres 01.12–31.12.2008 – wydruk z dnia 13.01.09.

^{d)} Urząd Statystyczny we Wrocławiu – „Województwo Dolnośląskie Podregiony, Powiaty, Gminy” – Wrocław 2007.

4.2. Misja i wizja gminy oraz strategiczne cele

Rozwój gminy jest ściśle związany z rozwojem powiatu olawskiego i województwa. Realizacja wizji Dolnego Śląska jako europejskiego regionu węzłowego, będzie silnie oddziaływać na bliższe i dalsze otoczenie Wrocławia. Dlatego też duży wpływ na rozwój miasta i gminy Jelcz-Laskowice będzie miał również rozwój stolicy Dolnego Śląska.

Misją Gminy Jelcz-Laskowice jest:

**„ Zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy Gminy
i systematyczna poprawa warunków życia jej mieszkańców ”**

Cel nadrzędny Gminy Jelcz-Laskowice brzmi:

**„ Utrzymanie dynamicznego rozwoju Gminy, prowadzącego
do ciągłego podnoszenia warunków bytowych jej mieszkańców oraz
systematycznej poprawy jakości i czystości środowiska naturalnego ”**

Cel nadrzędny stanowi syntetyczne ujęcie tego co jest najważniejsze dla rozwoju gminy i podnoszenia warunków życia jej mieszkańców. Dla osiągnięcia celu nadrzędnego, sformułowano *Cele strategiczne* w trzech podstawowych obszarach:

- sferze gospodarczej:
„Stabilny rozwój gospodarczy Gminy przy wykorzystaniu posiadanych zasobów i możliwości oraz szans tkwiących w otoczeniu”.
- sferze przestrzennej:
„Rozwój infrastruktury przestrzennej dla inwestowania oraz służącej poprawie warunków bytowych mieszkańców i jakości środowiska”.
- sferze społecznej:
„Rozwój integracji społecznej oraz twórczych postaw mieszkańców uwzględniając wymagania postępu cywilizacyjnego”.

Podział ten jest zgodny zarówno ze sferami określonymi w strategii powiatu i strategii województwa oraz układem powiązań z priorytetami „Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego”. Ułatwia to określenie szans i możliwości pozyskiwania środków finansowych z funduszy europejskich. Cele strategiczne zostały uszczegółowione do poziomu zadań. Takie podejście pomaga płynnie przejść od założeń strategicznych o dużym stopniu ogólności do zarządzania operacyjnego w którym zidentyfikowane są priorytety i konkretne zadania do realizacji. Realizacja celów i określonych zadań, pozwoli w perspektywie lat na spełnienie *Wizji* Gminy, która brzmi:

„ Gmina Jelcz-Laskowice - Chcę tu pracować, odpoczywać, żyć ”

Nie ma możliwości zaspokojenia w krótkim okresie czasu wszystkich potrzeb mieszkańców gminy, ani działających na tych obszarach przedsiębiorstw i firm oraz innych instytucji czy organizacji. Głównym powodem są ograniczone zasoby finansowe oraz czas potrzebny do realizacji inwestycji. W takiej sytuacji określenie zadań ujętych w WPI musi uwzględniać posiadane zasoby finansowe oraz szansę ich pozyskania. Konieczny jest zatem wybór tego co najważniejsze zostawiając przy tym możliwość dokonywania zmian w okresie realizacji zadań. Zadania te muszą służyć rozwojowi gospodarczemu, społecznemu i środowiska, jednocześnie mogą ewoluować zależnie od pojawiających się szans, zagrożeń i możliwości w okresie realizacji planu.

5. PROGNOZA BUDŻETOWA GMINY DO 2015

Prognozę budżetu na lata 2009-2015 sporządzono zgodnie z aktualnym stanem prawnym – *Ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego*¹⁶ i *Ustawą o finansach publicznych*¹⁷. Do sporządzenia wieloletniego planu finansowego dochodów i wydatków, analizie poddano budżety lat 2004, 2005, 2006, 2007, 2008. Planowane inwestycje na 2009 rok są zgodne z uchwałą budżetową¹⁸. Na potrzeby niniejszej prognozy założono ogólnie:

- stabilność systemu podatkowego;
- stabilność przyjętego poziomu redystrybucji dochodów pomiędzy poszczególne jednostki samorządu terytorialnego;

5.1. Dochody gminy

Podstawowym źródłem dochodów ogółem budżetu gminy Jelcz-Laskowice są **dochody własne**, głównie z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podatku od nieruchomości. Źródła dochodów własnych gminy szczegółowo określa art. 4 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Drugim, co do wielkości źródłem dochodów w budżecie gminy jest część oświatowa **subwencji** ogólnej. Szczegółowy sposób wyliczenia i przekazania kwot poszczególnych części subwencji ogólnej jednostkom samorządu terytorialnego określa ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Trzecim źródłem dochodów gminy są **dotacje** budżetowe na zadania z zakresu administracji rządowej i dotacji na realizację zadań własnych. Największy udział w dotacjach stanowią kwoty przeznaczone na pomoc społeczną.

TABELA 2. DOCHODY GMINY W LATACH 2004-2008 (W TYS. PLN).

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007	2008 *
DOCHODY OGÓŁEM	30603,1	37170,7	39057,4	44195,6	47430,7
Dochody własne	18711,3	23619,4	24895,0	27767,2	29225,3
- dochody bieżące:					
- w tym: z pod. dochod. od osób fizycznych (§ 0010)	4103,5	5074,8	6500,7	7927,4	9223,4
z pod. dochod. od osób prawnych (§ 0020)	364,2	700,3	938,8	680,0	800,0
z podatku od nieruchomości (§ 0310)	7284,6	8390,6	9916,4	12950,0	12750,0
z podatku rolnego (§ 0320)	524,4	479,7	381,8	405,0	614,0
- dochody majątkowe (bez fund.europejskich):	-	1306,8	2280,4	2645,0	1696,6
- w tym: ze sprzedaży składników majątku (§ 0870)	-	1306,8	2280,4	2630,0	1650,0
Subwencje	8721,2	8722,7	8163,1	8333,8	9179,5
- w tym: część oświatowa subwencji	7910,2	7660,0	7654,4	7934,5	8823,1
Dotacje	3170,6	4828,6	5792,6	6373,6	6204,7
Dofinansowanie z budżetu państwa oraz z funduszy europejskich na projekty	-	-	206,7	1721,0	2821,2
			USG Komput.UMiG	Kanalizacja Miłoszyc	Kanalizacja Miłoszyc

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych z UMiG.

* prognoza z XI.2008

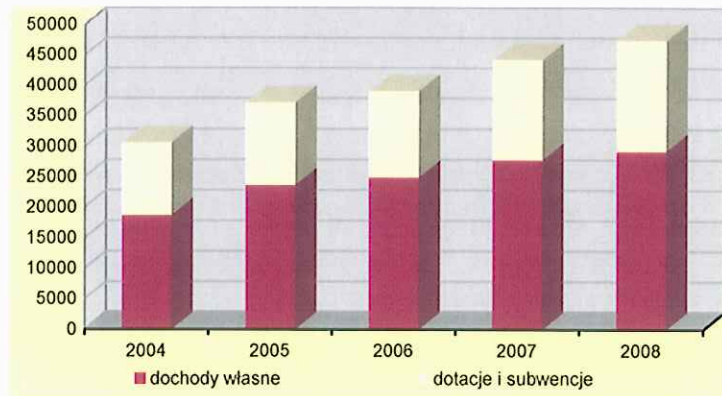
¹⁶ Ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego z dnia 13 listopada 2003r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 203, poz. 1966 ze zm.)

¹⁷ Ustawa o finansach publicznych z dnia 30 czerwca 2005r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104 ze zm.)

¹⁸ Uchwała nr XXXI/207/2008 Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach z dnia 19 grudnia 2008 roku .

WYKRES 1. DOCHODY GMINY Z PODZIAŁEM NA DOCHODY WŁASNE ORAZ DOTACJE I SUBWENCJE W LATACH 2004-2008.

Założenia do prognozy w zakresie dochodów w latach 2009-2015:

- Systematyczny wzrost dochodów bieżących o ok. 2,20 % średniorocznie w latach 2010-2015, głównie z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych oraz z tytułu podatku od nieruchomości.
- Spadek dochodów ze sprzedaży składników majątku gminy.
- Subwencje oraz dotacje na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, dotacje na zadania własne oraz realizowane na podstawie porozumień z administracją rządową na stałym poziomie.
- Pozyskanie środków z funduszy europejskich i innych na współfinansowanie niektórych zadań.

Główne czynniki wpływające na założenia do prognozy dochodów na lata 2008-2015:

- Stabilność firm i podmiotów działających na terenie gminy, w tym w PWSSE. Zmniejszające się zatrudnienie i ograniczanie czasu pracy w firmach działających na aktywności gospodarczej.
- Kryzys na rynkach finansowych był jednym z czynników które miały wpływ na niezrealizowanie założonych przychodów majątkowych w 2008 roku oraz na decyzje obniżenia prognozy przychodów w kolejnych latach
- Wzrost ogólnej liczby mieszkańców gminy związany z rozwojem budownictwa. Prognozowaną liczbą ludności dla województwa dolnośląskiego oraz powiatu olawskiego do 2030 roku przedstawia poniższa tabela.
- Zagrożeniem w realizacji planowanych dochodów będzie brak ustabilizowania rynku pracy i dalszy znaczny wzrost stopy bezrobocia.

TABELA 3. PROGNOZA LICZBY LUDNOŚCI DO 2030 ROK (W TYS.)

	2006	2010	2015	2020	2025	2030
Województwo dolnośląskie	2882,3	2852,8	2811,0	2759,4	2691,3	2605,2
Powiat olawski	71,2	71,7 ↑	72,0 ↑	71,9	71,2	69,9

Źródło: Urząd Statystyczny we Wrocławiu – „Województwo Dolnośląskie Podregiony, Powiaty, Gminy” – Wrocław 2007.

Bardzo ważnym źródłem dochodów są dotacje z funduszy celowych oraz środki z funduszy unijnych na współfinansowanie inwestycji gminnych. Czynnikiem ten może okazać się decydujący dla realizacji (bądź nie zrealizowania) niektórych zadań.

TABELA 4. PLAN DOCHODÓW GMINY JELCZ-LASKOWICE NA LATA 2009-2015 (w PLN)

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
DOCHODY OGÓŁEM	52 572 513	50 318 230	51 191 780	51 591 530	52 018 280	52 472 830	52 956 010
• Dochody własne	37 242 085	35 218 230	36 091 780	36 491 530	36 918 280	37 372 830	37 856 010
o Dochody bieżące (w tym):	31 487 085	32 218 230	33 591 780	34 491 530	34 918 280	35 372 830	35 856 010
⇒ z podatku dochodowego od osób fizycznych (§ 0010)	11 672 519						
⇒ z podatku od nieruchomości (§ 0310)	14 050 000						
⇒ pozostałe dochody bieżące	5 764 566						
o Dochody majątkowe (w tym):	5 755 000	3 000 000	2 500 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
⇒ ze sprzedaży składników majątku	5 755 000	3 000 000	2 500 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
• Subwencje	9 618 775	9 600 000	9 600 000	9 600 000	9 600 000	9 600 000	9 600 000
• Dotacje celowe z budżetu państwa	5 711 653	5 500 000	5 500 000	5 500 000	5 500 000	5 500 000	5 500 000
• Dotacje z funduszy unijnych i innych źródeł pozabudżetowych na inwestycje							

¹ dochody uwzględniają dofinansowanie z funduszy unijnych

Uwaga: Plan dochodów ogółem w latach 2009-2015 nie pokazuje środków zewnętrznych o które gmina będzie aplikować.

5.2. Wydatki gminy

Wydatki gminy przeanalizowano wg podziału na zadania własne i zadania zlecone oraz w podziale na wydatki majątkowe. Wydatki majątkowe są bardzo istotne dla realizacji WPI z uwagi na ich inwestycyjny charakter.

TABELA 5. WYDATKI GMINY W LATACH 2004-2008 (W TYS. PLN).

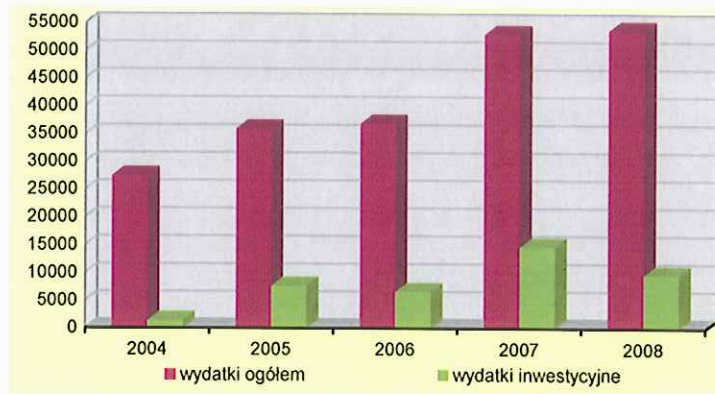
Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007	2008 *
WYDATKI	27473,2	35910,4	36840,7	52987,4	53700,5
Zadania własne	24828,1	32025,2	31584,9	47794,5	48363,2
Zadania zlecone	2645,1	3885,2	5255,8	5192,8	5337,3
Gospodarka mieszkaniowa	2389,3	5258,0	3697,9	7770,8	5524,0
Bezpiecz.publi. i ochrona p.poż	186,0	184,1	258,7	533,5	653,4
Oświata i wychowanie	11153,0	11416,0	11924,0	14876,5	15556,6
Ochrona zdrowia	1351,0	723,3	530,3	896,7	892,9
Edukacyjna opieka wychowawcza	392,7	471,6	460,3	545,6	453,9
Gospod. komunalna i ochr.środo.	1094,0	2092,7	3051,7	5175,5	4654,5
Kultura i ochrona dzied. narodowego	441,0	559,9	2021,9	2159,2	2452,7
Kultura fizyczna i sport	519,6	566,7	625,1	2004,3	2406,0
Polityka społeczna	5000,9	6144,3	7131,1	7781,0	7996,9
Obsługa długu				397,6	717,0
Administracja i pozostałe	4945,7	8493,8	7139,7	10846,7	12392,6

TABELA 6. WYDATKI INWESTYCYJNE GMINY W LATACH 2004-2007 (W TYS. PLN)

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007	2008 *
WYDATKI	27473,2	35910,4	36840,7	52987,4	53700,5
- w tym: wydatki na inwestycje	1406,0	7674,3	6632,5	14707,2	9629,2

* prognoza z XI.2008

WYKRES 2. WYDATKI INWESTYCYJNE W WYDATKACH OGÓLEM.

Założenia do prognozy w zakresie wydatków w latach 2009-2015:

- Ograniczenie wydatków bieżących w latach 2010-2011.
- Wzrost wydatków bieżących o ok. 1,8 % średniorocznie w latach 2012-2015.
- Wzrost wydatków na obsługę długu (oprocentowanie kredytu, pożyczka, wykup obligacji).
- Realizacja zadań inwestycyjnych na które możliwe jest dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych.
- Spadek wydatków inwestycyjnych z uwagi na prognozowany spadek dochodów ze sprzedaży składników majątku gminy.

Główne czynniki wpływające na założenia do prognozy wydatków w latach 2009-2015:

- Stabilność firm i podmiotów działających na terenie gminy, w tym w PWSSE. Zmniejszające się zatrudnienie i ograniczanie czasu pracy w firmach działających na aktywności gospodarczej.
- Wzrost ogólnej liczby mieszkańców gminy – prognozowaną liczbą ludności dla województwa dolnośląskiego oraz powiatu olawskiego przedstawia poniższa tabela.

5.3. Wolne środki na inwestycje

Celem ustalenia wolnych środków które można wykorzystać jako źródło finansowania inwestycji na lata 2009-2015, analizie poddano zarówno dochody jak i wydatki gminy w minionych latach 2004-2008.

Uwzględniając wyżej omówione dochody i wydatki, a także uwzględniając obsługę zadłużenia bieżącego jak i dalszych planowanych kredytów, ustalona została prognoza wolnych środków jakie można przeznaczyć na inwestycje na lata 2009-2015. Środki na inwestycje zostały powiększone o prognozowane (ale nie pewne) do uzyskania środki finansowe z funduszy unijnych, krajowych funduszy celowych i innych możliwości dofinansowania określonych zadań.

TABELA 7. PROGNOZA WOLNYCH ŚRODKÓW NA LATA 2009-2015 – PLAN DOCHODÓW I WYDATKÓW.

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
DOCHODY OGÓLEM	52 572 513	53 318 230	54 191 780	53 591 530	54 018 280	53 472 830	53 956 010
Dochody własne	37 242 085	38 218 230	39 091 780	38 491 530	38 918 280	38 372 830	38 856 010
• Dochody bieżące (w tym):	31 487 085	32 218 230	33 591 780	34 491 530	34 918 280	35 372 830	35 856 010
• Dochody majątkowe (w tym):	5 755 000	6 000 000	5 500 000	4 000 000	4 000 000	3 000 000	3 000 000
o ze sprzedaży składników majątku	5 755 000	3 000 000	2 500 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
o dotacje z funduszy unijnych		3 000 000	3 000 000	2 000 000	2 000 000	1 000 000	1 000 000
Subwencje	9 618 775	9 600 000	9 600 000	9 600 000	9 600 000	9 600 000	9 600 000
Dotacje celowe z budżetu państwa	5 711 653	5 500 000	5 500 000	5 500 000	5 500 000	5 500 000	5 500 000
WYDATKI OGÓLEM	55 972 513	53 718 230	50 566 780	49 966 530	50 393 280	50 847 830	51 331 010
Wydatki bieżące	44 520 310	40 718 230	37 566 780	37 966 530	38 393 280	39 847 830	40 331 010
o wydatki na obsługę długu (odsetki, dyskonto)	978 000	1 004 567	630 968	523 039	282 275	174 346	80 000
o wydatki z tytułu poręczeń							
o pozostałe wydatki	43 542 310						
Wydatki majątkowe	11 452 203	13 000 000	13 000 000	12 000 000	12 000 000	11 000 000	11 000 000
o środki własne na inwestycje	11 452 203	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
o środki zewnętrzne		3 000 000	3 000 000	2 000 000	2 000 000	1 000 000	1 000 000
WYNIK FINANSOWY (NADWYŻKA / DEFICYT)	- 3 400 000	- 400 000	3 625 000	3 625 000	3 625 000	2 625 000	2 625 000
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA							
DEFICYTU	6 000 000	4 000 000					
Obligacje							
Kredyt bankowy		4 000 000					
Pożyczka	6 000 000						
SPLATY KREDYTÓW I POŻYCZEJ, WYKUP OBLIGACJI	2 600 000	3 600 000	3 625 000	3 625 000	3 625 000	2 625 000	1 625 000
Wykup obligacji			625 000	625 000	625 000	625 000	625 000
Splata rat kredytowych i pożyczek	2 600 000	3 600 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	2 000 000	1 000 000
obsługa zadłużenia - art. 169	3 578 000	4 604 567	4 255 908	4 148 039	3 907 275	2 799 346	1 705 000
	6,8%	9,2%	8,4%	8,1%	7,6%	5,4%	3,3%
zadłużenie na koniec roku - art. 170	14 725 000	15 125 000	9 500 000	7 875 000	4 250 000	2 625 000	-
	28,0%	30,1%	22,7%	15,4%	8,2%	3,1%	-

5.4. Analiza stanu zadłużenia

Na pokrycie deficytu budżetowego gmina w ostatnich latach zaciągnęła kredyty bankowe oraz wyemitowała obligacje:

- W 2007 roku zaciągnęła kredyty bankowy w wysokości 3.000.000 PLN oraz wyemitowała obligacje gminne o wartości 3.750.000 PLN.
- W 2008 roku zaciągnęła kredyty bankowy w wysokości 5.000.000 PLN

Gmina na realizację zadań planuje również zaciągnięcie kredytu w kolejnych latach.

Splaty kredytów i wykup obligacji, są planowane latach budżetowych począwszy od 2008 roku do 2015 roku, w kwotach różnych. Jednostka samorządu terytorialnego jaką jest gmina, może zaciągać zobowiązania finansowe przy zachowaniu zasad określonych w ustawie o finansach publicznych (art.169 i 170 ustawy).

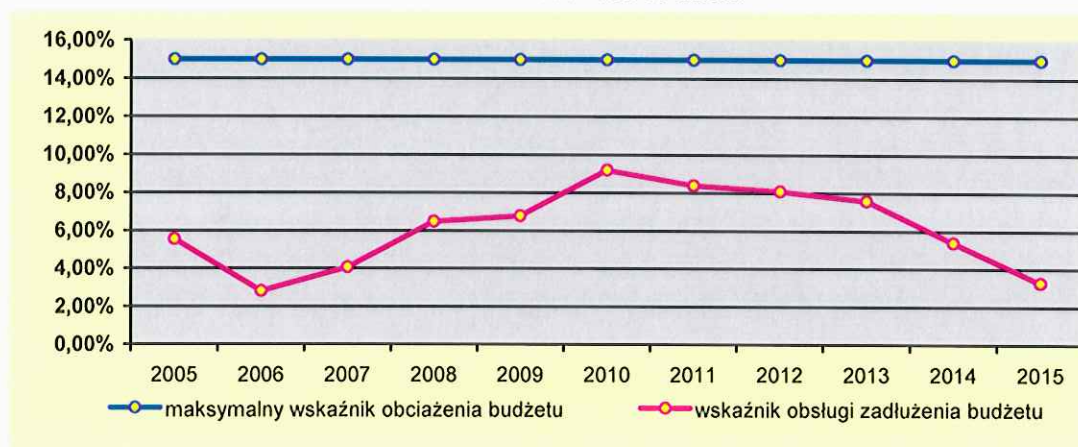
Wskaźniki obciążenia budżetu

Zgodnie z art. 169 ustawy o finansach publicznych łączna kwota przypadających do spłaty w danym roku budżetowym:

- rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi w danym roku odsetkami
- wykupów papierów wartościowych emitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego wraz z należnymi odsetkami i dyskontem,
- potencjalnych kwot wynikających z udzielonych przez jednostki samorządu terytorialnego poręczeń,

nie może przekroczyć 15,0 % planowanych na dany rok budżetowy dochodów jednostki samorządu terytorialnego. W przypadku jednak, gdy państwowy dług publiczny ogłaszany przez Ministra Finansów w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, przekroczy 55 % kwoty PKB, wskaźnik obciążenia budżetu gminy planowany na dany rok nie może przekroczyć 12 %.

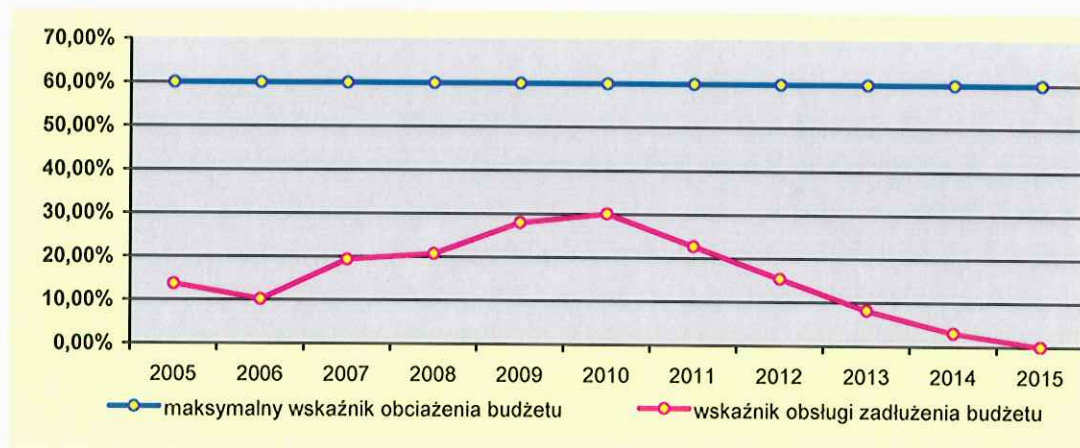
WYKRES 3. OBCIĄŻENIE PLANOWANYCH DOCHODÓW GMINY OGÓŁEM
– WSKAŹNIK WG ART.169 USTAWY.

Zgodnie z art. 170 ustawy o finansach publicznych łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec każdego roku budżetowego nie może przekraczać 60,0% dochodów ogółem gminy w tym roku budżetowym. Wskaźnik ten nie przekroczy zakładanych wartości w analizowanym okresie, co prezentuje wykres nr 4.

WYKRES 4. OBCIĄŻENIE PLANOWANYCH DOCHODÓW GMINY OGÓŁEM
– WSKAŹNIK WG ART. 170 USTAWY.

Warunkiem skutecznej realizacji WPI jest systematyczne zwiększanie udziału wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem, co wiąże się z maksymalizacją dochodów, racjonalnym gospodarowaniem wydatkami oraz efektywnym wykorzystaniem zewnętrznych możliwości finansowych.

6. WYBÓR ZADAŃ DO REALIZACJI DO 2015

Burmistrz Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice do oceny zadań i określenie kolejności ich realizacji w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym, powołał zespół w którego skład weszli przedstawiciele urzędu:

1. Putyra Kazimierz – Burmistrz
2. Kołodziej Tomasz – Z-ca Burmistrza
3. Walkowiak Robert – Z-ca Burmistrza
4. Kapłon-Hutniczak Stanisława – Skarbnik
5. Gwóźdź Andrzej – Sekretarz

oraz Radni Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice.

Zadaniem zespołu było opracowanie projektu listy zadań priorytetowych i zadań rezerwowych oraz określenie przedziału czasowego realizacji zadań z uwzględnieniem przyjętych kryteriów. Wynik tych prac przekazano do konsultacji społecznych, oczekując ze strony mieszkańców, przedsiębiorstw, organizacji pozarządowych i innych instytucji działających na terenie gminy wyrażenia opinii na temat zadań i kolejności ich realizacji.

Listy zadań przekazano do konsultacji społecznych w następujący sposób:

- 1) Projekt zadań przekazano uczestnikom spotkania władz urzędu z przedstawicielami stowarzyszenia pracodawców zorganizowanego w dniu 17.01.2008 roku.
- 2) W Gazecie Powiatowej poinformowano społeczeństwo o możliwości zapoznania się z projektem WPI.
- 3) Na stronie internetowej urzędu umieszczono stosowną informację o projekcie WPI.

Wszelkie uwagi możliwe do wprowadzenia na obecnym etapie zostały uwzględnione. Uwagi i propozycje które nie mogą być uwzględnione w niniejszej edycji WPI, będą rozpatrywane przy kolejnej edycji (modyfikacji) WPI zgodnie z założeniami określonymi w rozdziale 2.

Podział zadań na grupy (drogi, informatyzację, ochronę środowiska itp.) ma charakter umowny. Realizacja niektórych zadań będzie obejmowała cele różnych obszarów, np. budowa kanalizacji sanitarnej wpływa na poprawę warunków życia mieszkańców oraz poprawia stan środowiska naturalnego, realizując cele w zakresie gospodarki komunalnej. Utworzenie ekspozycji „małego muzeum” historii mieszkańców gminy w obszarze kultury i ochrony dziedzictwa narodowego ma również wpływ na oświatę i wychowanie dzieci i młodzieży. Poprawa stanu dróg wpływa bezpośrednio bądź pośrednio na bezpieczeństwo mieszkańców.

Niniejsza aktualizacja WPI nie wprowadza dodatkowych zadań inwestycyjnych. Wprowadzone poprawki wynikają ze zmian makroekonomicznych kraju które mają wpływ i będą miały znaczenie w najbliższych latach, a także z urealnionych możliwości pozyskania finansowania inwestycji ze źródeł zewnętrznych.

6.1. Wykaz zadań inwestycyjnych

Wykaz zadań inwestycyjnych określonych w WPI na lata 2008-2015¹⁹, z szacunkowymi kosztami przedstawia tabela nr 8. Koszty podane w tabeli zostały oszacowane wg wiedzy i dokumentacji (konceptje, projekty) aktualnej na grudzień 2008 roku. Koszty będą uaktualniane do rzeczywistych, każdorazowo przy opracowywaniu kosztorysów i wniosków na aplikacje środków unijnych.

¹⁹ Uchwała nr XX/146/2008 Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach z dnia 29 lutego 2008 roku.

TABELA 8. WYKAZ ZADAŃ INWESTYCYJNYCH NA LATA 2008-2015.

LP	Zadania inwestycyjne	Szacunkowy koszt (PLN)	Stopień realizacji w 2008r.	Uwagi /
I.	DROGI			
1.	Budowa obwodnicy Jelcza-Laskowic – wyrowadzenie transportu z stref aktywności gospodarczej (Etap-I)	6 000 000	Przeprowadzono konsultacje społeczne proponowanych wariantów inwestycji.	W przypadku braku dofinansowania zewnętrznego realizacja po 2013r.
2.	Budowa obwodnicy Miłoszyc	6 000 000		W przypadku braku dofinansowania zewnętrznego realizacja po 2015r.
3.	Budowa i remonty dróg i ulic na obszarach miasta	40 190 000	Opracowano projekt budowlany ul. Techników. Z uwagi na brak dofinansowania nie rozpoczęto inwestycji. Pozostałe inwestycje zrealizowano zgodnie z planem.	Budowę ul. Techników przesunięto w realizacji w zależności od możliwości uzyskania dofinansowania.
4.	Budowa i remonty dróg i ulic na obszarach wiejskich	11 600 000	Inwestycje realizowano zgodnie z planem.	
II.	INFORMATYZACJA			
5.	Stworzenie elektronicznego systemu informatycznego.	150 000		
6.	Komputeryzacja szkół oraz filii biblioteki miejskiej.	150 000		
7.	Opracowanie i zrealizowanie projektu monitoringu wizyjnego wybranych obszarów miasta i gminy	1 000 000		
8.	Budowa sieci szerokopasmowej dostępu do Internetu.	6 300 000	Opracowano koncepcję budowy publicznej sieci dostępu do Internetu.	Koszy szacunkowy zgodnie z opracowaną w koncepcją.
III.	OCHRONA ŚRODOWISKA			
9.	Zagospodarowanie terenów zielonych w centrum miasta - Plac Jana Pawła II	550 000		
10.	Zagospodarowanie centrum miasta (park przy basenie)	2 000 000		
11.	Termomodernizacja szkół i innych obiektów gminnych	10 000 000	Opracowano audyty energetyczne budynków.	Planowane złożenie wniosku o dofinansowanie inwestycji do PO IiS lub RPO WD
12.	Modernizacja systemów ogrzewania szkół i innych obiektów	1 400 000		

LP	Zadania inwestycyjne	Szacunkowy koszt (PLN)	Stopień realizacji w 2008r.	Uwagi /
IV.	REWITALIZACJA			
13.	Rewitalizacja Ostiedla Fabryczne	6 500 000	Opracowano Lokalny Program Rewitalizacji.	Planowane składanie wniosków do RPO WD zgodnie z LPR
14.	Rewitalizacja parku oraz remont pałacu w Laskowicach.	3 000 000	Opracowano dokumentację projektową remontu pałacu. Inwestycja realizowana zgodnie z planem.	
V.	GOSPODARKA KOMUNALNA			
15.	Budowa kanalizacji sanitarnej na obszarach wiejskich	90 000 000	Realizacja inwestycji w 2008r. zgodnie z założeniami.	Szacunkowy koszt wg opracowanej koncepcji kanalizacji gminy.
16.	Modernizacja i budowa sieci wodociągowej na terenach przeznaczonych pod budownictwo	4 000 000		
17.	Opracowanie koncepcji i wdrożenie elektronicznego systemu monitorowania obiektów uzdatniania wody	800 000		
18.	Utrzymanie czystości wód podziemnych przez modernizację i remonty infrastruktury technicznej	1 000 000		
19.	Rekultywacja składowiska odpadów komunalnych	600 000	Zamknięcie składowiska w kwietniu 2009r.	Planowane opracowanie wniosku zamknięcia i projektu rekultywacji.
VI.	SPORT, REKREACJA			
20.	Wyznaczenie i opisanie tras rowerowych oraz promowanie rekreacji rowerowej	200 000	Gmina uczestniczy w realizacji Strategii Rozwoju „LGD Starorzecze Odry”	Planowana realizacja w ramach PROW – program LEADER
21.	Wyznaczenie i opisanie tras oraz promowanie rekreacji konnej.	200 000	Gmina uczestniczy w realizacji Strategii Rozwoju „LGD Starorzecze Odry”	Planowana realizacja w ramach PROW – program LEADER
22.	Przebudowa i zagospodarowanie terenu ośrodka wypoczynkowego „nad stawem”	3 300 000	Opracowanie koncepcji przesunięto na 2009r.	Planowana realizacja w ramach Strategii Produktu Subregionalnego.
23.	Budowa stadionu wraz z centrum rekreacyjno-sportowym	15 000 000		W przypadku braku dofinansowania zewnętrzznego realizacja po 2015r.
24.	Rozbudowa pływalni miejskiej w Jelczu-Laskowicach	3 500 000		W przypadku braku dofinansowania zewnętrzznego realizacja po 2015r.
25.	Budowa Hali Widowskovo-Sportowej.	15 000 000	Zgłoszono budowę hali na listę do Programu Rozwoju Bazy Sportowej w Województwie Dolnośląskim.	W przypadku braku dofinansowania zewnętrzznego realizacja po 2015r.
26.	Rozbudowa infrastruktury sportowej na obszarach wiejskich	1 000 000		

LP	Zadania inwestycyjne	Szacunkowy koszt (PLN)	Stopień realizacji w 2008r.	Uwagi /
VII. KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO				
27.	Budowa Miejsko-Gminnego Centrum Kultury			W przypadku braku dofinansowania zewnętrznej realizacji po 2015r.
28.	Zagospodarowanie i renowacja zabytków historii – Obozu Gross-Rosen			
29.	Utworzenie ekspozycji „małego muzeum” historii oraz życia mieszkańców gminy.			
VIII. OŚWIATA I WYCHOWANIE				
30.	Remont sal gimnastycznych w szkołach oraz zakup wyposażenia	1 250 000		
31.	Budowa boisk wielofunkcyjnych przy szkołach i osiedlach	3 500 000	Wybudowano kompleks boiska przy szkole nr 2, w ramach programu: ORLIK oraz przy szkole w Minkowicach Ol. Rozpoczęto budowę przy szkole nr 3 w Jelczu.	Budowa boiska na Os. Fabrycznym będzie realizowana w ramach LPR. Zrezygnowano z budowy boiska przy ul. Basenowej.
IX. ZDROWIE I OPIEKA SPOŁECZNA				
32.	Opracowanie i realizacja programu dostosowania do wymagań, obiektów spółki realizującej usługi zdrowotne.	600 000		
33.	Opracowanie, wdrożenie i realizacja wieloletniego programu prewencji chorób cywilizacyjnych.	1 700 000		
34.	Budowa budynków socjalnych.	↓ 2 500 000	Opracowano dokumentację budowlaną. Rozpoczęcie budowy przesunięto na 2009r.	Zaplanowano budowę jednego budynku.
35.	Realizacja programu i budowa kolejnych budynków w ramach TBS	2 000 000		Realizacja poprzez wykup akcji spółki ZGM-TBS
X. POZOSTALE				
36.	Wyznaczenie i przygotowanie terenów pod budownictwo wielo- i jednorodzinne.		Opracowano ZPZP Osiedla Lesnego oraz terenów mieszkaniowych w Miłoszycach	
37.	Systematyczna wymiana wyposażenia Ochotniczych Straży Pożarnych	1 000 000	Dofinansowano zakup samochodu pożarniczego dla OSP Minkowice Ol.	Zadanie realizowane w ramach dotacji zakupu sprzętu. Zadanie wykresione z WPI.
38.	Poprawa warunków pracy oraz użyteczności remiz strażackich	300 000		
39.	Budowa i modernizacja świetlic wiejskich.	800 000		Planowana realizacja częściowo w ramach PROW

6.2. Ranking zadań inwestycyjnych

Na spotkaniu konsultacyjnym członkowie zespołu ocenili indywidualnie priorytety poszczególnych zadań które następnie zsumowano i dodano punktacje zgodnie z omówionymi kryteriami. Ranking zadań przedstawia tabela 9. Punktacja wg przyjętych kryteriów zgodnie z edycją WPI przyjętego Uchwałą nr XX/146/2008 Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach z dnia 29 lutego 2008 roku.

TABELA 9. RANKING ZADAŃ INWESTYCYJNYCH WG INDYWIDUALNYCH OCEN ZESPOŁU Z UWZGLĘDNIENIEM PUNKTACJI PRZYJĘTYCH KRYTERIÓW.

LP	Zadania inwestycyjne	Punktacja
1.	Budowa i remonty dróg i ulic na obszarach miasta	125
2.	Budowa obwodnicy Jelcza-Laskowic – wyprowadzenie transportu z stref aktywności gospodarczej (Etap-I)	123
3.	Budowa Hali Widowiskowo-Sportowej	116
4.	Budowa i remonty dróg i ulic na obszarach wiejskich	109
5.	Budowa boisk wielofunkcyjnych przy szkołach i osiedlach	107
6.	Przebudowa i zagospodarowanie terenu ośrodka wypoczynkowego „nad stawem” - OSiR	106
7.	Budowa sieci szerokopasmowej dostępu do Internetu	103
8.	Zagospodarowanie terenów zielonych w centrum miasta - Plac Jana Pawła II	102
9.	Zagospodarowanie centrum miasta (park przy basenie)	102
10.	Remont sal gimnastycznych w szkołach oraz zakup wyposażenia	101
11.	Budowa kanalizacji sanitarnej na obszarach wiejskich	100
12.	Termomodernizacja szkół i innych obiektów gminnych	98
13.	Rewitalizacja Osiedla Fabryczne	98
14.	Budowa budynków socjalnych	97
15.	Modernizacja systemów ogrzewania szkół i innych obiektów	94
16.	Komputeryzacja szkół oraz filii biblioteki miejskiej	90
17.	Budowa i modernizacja świetlic wiejskich	88
18.	Wyznaczenie i opisanie tras rowerowych oraz promowanie rekreacji rowerowej	88
19.	Realizacja programu i budowa kolejnych budynków w ramach TBS	87
20.	Rewitalizacja parku oraz remont pałacu w Laskowicach	87
21.	Budowa Miejsko-Gminnego Centrum Kultury	85
22.	Budowa stadionu wraz z centrum rekreacyjno-sportowym	84
23.	Systematyczna wymiana wyposażenia Ochotniczych Straży Pożarnych	80
24.	Rozbudowa infrastruktury sportowej na obszarach wiejskich	78
25.	Wyznaczenie i przygotowanie terenów pod budownictwo wielo- i jednorodzinne	74
26.	Opracowanie i zrealizowanie projektu monitoringu wizyjnego wybranych obszarów miasta i gminy	73
27.	Modernizacja i budowa sieci wodociągowej na terenach przeznaczonych pod budownictwo	72
28.	Opracowanie koncepcji i wdrożenie elektronicznego systemu monitorowania obiektów uzdatniania wody	70
29.	Poprawa warunków pracy oraz użyteczności remiz strażackich	69
30.	Budowa obwodnicy Miłoszyc	68
31.	Utrzymanie czystości wód podziemnych przez modernizacje i remonty infrastruktury technicznej	68
32.	Utworzenie ekspozycji „małego muzeum” historii oraz życia mieszkańców gminy	67
33.	Modernizacja składowiska odpadów komunalnych lub rekultywacja	59
34.	Rozbudowa pływalni miejskiej w Jelczu-Laskowicach	58
35.	Zagospodarowanie i renowacja zabytków historii – Obozu Gross-Rosen	55
36.	Wyznaczenie i opisanie tras oraz promowanie rekreacji konnej	53
37.	Stworzenie elektronicznego systemu informatycznego	52
38.	Opracowanie i realizacja programu dostosowania do wymagań, obiektów spółki realizującej usługi zdrowotne	44
39.	Opracowanie wieloletniego programu prewencji chorób cywilizacyjnych	39

6.3. Lista zadań priorytetowych i lista zadań rezerwowych

Projekt listy zadań sporządzono w oparciu o przeprowadzone konsultacje władz urzędu oraz Radnych Miasta. Przy opracowywaniu listy zadań priorytetowych i rezerwowych zespół brał szczególnie pod uwagę następujące kryteria:

- ranking listy zadań wg indywidualnej oceny uczestników zespołu,
- możliwości budżetu gminy,
- zasięg oddziaływania inwestycji,
- wpływ na rozwój gospodarczy i powstawanie nowych miejsc pracy,
- wpływ na rozwój edukacyjno-oświatowy dzieci i młodzieży,
- wpływ na rozwój zdrowia i kultury fizycznej mieszkańców,
- stopień zaawansowania inwestycji,
- wpływ inwestycji na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców gminy, w tym bezpieczeństwa ekologicznego,
- zwiększenie atrakcyjności gminy do osadnictwa i wypoczynku,
- możliwość pozyskania środków zewnętrznych na współfinansowanie inwestycji.

Zadania priorytetowe zostały szczegółowo rozpisane z planowanym terminem realizacji oraz szacunkowymi kwotami, a dla zadań rezerwowych nie określono terminu wykonania i kosztów. Podane szacunkowe wartości zadań będą aktualizowane wraz z opracowywaniem rzeczywistych kosztorysów inwestycji.

Lista zadań została uaktualniona z uwzględnieniem:

- recesji gospodarczej która ma istotny wpływ na dochody gminy;
- możliwości finansowania inwestycji ze środków własnych budżetu gminy;
- urealnionych możliwości finansowania zewnętrznego (m.innymi z programów: LPR, Leader, budowa boisk sportowych);
- teoretycznej możliwości finansowania zewnętrznego (m.innymi z programów: Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych 2009-2011, termomodernizacja obiektów gminnych, kanalizacja)

Lista zadań priorytetowych i rezerwowych Wieloletniego Planu Inwestycyjnego planowanych do 2015 wypracowana przez zespół, stanowi załącznik nr 1 do niniejszego WPI.

7. MOŻLIWOŚCI FINANSOWANIA INWESTYCJI

Realizacja zadań określonych w niniejszym WPI opiera się na założeniu, że wielkość własnych środków budżetowych gminy nie jest adekwatna do potrzeb, dlatego też samorząd gminy będzie korzystał zarówno ze środków własnych – budżet gminy oraz źródeł finansowania zewnętrznego.

Potencjalnymi źródłami finansowania projektów mających na celu realizację określonych zadań oprócz środków własnych będą:

- środki wspólnotowe, w szczególności środki funduszy strukturalnych oraz Funduszu Spójności;
- fundusze rolnicze,
- środki krajowe pochodzące z budżetu państwa;
- kredyty i pożyczki;
- środki w ramach partnerstwa prywatno-publicznego;
- środki celowe inne niż fundusze unijne.

Z alokacji środków funduszy unijnych na lata 2004-2006, gmina Jelcz-Laskowice pozyskała dofinansowanie na cztery projekty:

- Budowa kanalizacji sanitarnej w Miłoszycach – I-etap.
- Elektroniczny obieg dokumentów w UMiG Jelcz-Laskowice.
- Ultrasonografia w prewencji chorób układu krążenia i rehabilitacji w gminie Jelcz-Laskowice.
- Adaptacja byłej SUW na świetlicę wiejską i remizę oraz zagospodarowanie placu zabaw.

7.1. Programy operacyjne krajowe

Fundusze strukturalne są – obok *Funduszu Spójności* i *Europejskiego Banku Inwestycyjnego* – narzędziami realizacji polityki Unii Europejskiej, która zmierza do wyrównywania różnic społecznych i gospodarczych w krajach członkowskich.

Źródłami finansowania w latach 2007 - 2013 będą:

- fundusze strukturalne:
 - Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR)
 - Europejski Fundusz Społeczny (EFS)
- Fundusz Spójności (FS)

Podstawowe programy współfinansowane z EFRR i FS oraz EFS w latach 2007-2013:

- Programy krajowe:
 - Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej (PO RPW)
 - **Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (PO IiŚ)**
 - **Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka (PO IG)**
 - **Program Operacyjny Kapitał Ludzki (PO KL)**
 - Program Operacyjny Pomoc Techniczna (PO PT)
 - Program Operacyjny Europejskiej Współpracy Terytorialnej (PO EWT)
- **Regionalne Programy Operacyjne (RPO)**
- **Program Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW).**

Z punktu widzenia zadań inwestycyjnych określonych w WPI, obecnie najważniejszymi programami dla gminy będą: PO IiS, PO IG, PO KL oraz RPO dla Województwa Dolnośląskiego i PROW.

Niżej przedstawiono priorytety finansowane z interesujących gminę programów krajowych:

Program Operacyjny	Priorytety współfinansowania
PO Infrastruktura i Środowisko	I. Gospodarka wodno – ściekowa II. Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi III. Zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska IV. Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska V. Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych VI. Drogowa i lotnicza sieć TEN-T VII. Transport przyjazny środowisku VIII. Bezpieczeństwo transportu i krajowe sieci transportowe IX. Infrastruktura drogową w Polsce Wschodniej X. Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku XI. Bezpieczeństwo energetyczne XII. Kultura i dziedzictwo kulturowe XIII. Bezpieczeństwo zdrowotne i poprawa efektywności systemu ochrony zdrowia XIV. Infrastruktura szkolnictwa wyższego XV. Pomoc techniczna XVI. Konkurencyjność regionów
PO Innowacyjna Gospodarka	I. Badania i rozwój nowoczesnych technologii II. Infrastruktura sfery B+R III. Kapitał dla innowacji IV. Inwestycje w innowacyjne przedsięwzięcia V. Dyfuzja innowacji VI. Polska gospodarka na rynku międzynarodowym VII. Społeczeństwo informacyjne – budowa elektronicznej administracji VIII. Społeczeństwo informacyjne – zwiększanie innowacyjności gospodarki IX. Pomoc techniczna
PO Kapitał Ludzki	I. Zatrudnienie i integracja społeczna II. Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz poprawa stanu zdrowia osób pracujących III. Wysoka jakość systemu oświaty IV. Szkolnictwo wyższe i nauka V. Dobre rządzenie VI. Rynek pracy otwarty dla wszystkich VII. Promocja integracji społecznej VIII. Regionalne kadry gospodarki IX. Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach X. Pomoc techniczna

Duże znaczenia przy wnioskowaniu o środki finansowe z funduszy europejskich dla projektów realizowanych przez gminę, będzie miał RPO dla Województwa Dolnośląskiego oraz PROW, dlatego zostały one opisane szerzej w następujących podrozdziałach.

7.2. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich ²⁰

Wspólna polityka rolna krajów unii europejskiej obejmuje szereg zadań w tym zadań na rzecz rozwoju obszarów wiejskich. W celu ich realizacji funkcjonuje fundusz:

- Europejski Fundusz Rolniczego Rozwoju Obszarów Wiejskich

W tabeli 12 przedstawiono osie wsparcia PROW oraz przypisane im działania w zakresie których można aplikować o dofinansowanie projektów.

TABELA 10. INFORMACJE NA TEMAT OSI I DZIAŁAŃ W RAMACH PROW.

Osie wsparcia PROW	Nazwa działania
Oś 1. Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego	Szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych w rolnictwie i szkolnictwie
	Ułatwienie startu młodym rolnikom
	Renty strukturalne
	Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów
	Modernizacja gospodarstw rolnych
	Zwiększenie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej
	Poprawienie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa
	Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności
	Działania informacyjne i promocyjne
	Grupy producentów rolnych
Oś 2. Poprawa środowiska naturalnego i obszarów wiejskich	Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania
	Program rolnośrodowiskowy
	Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne
Oś 3. Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej	Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzenie instrumentów zapobiegawczych
	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej
	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw
	Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej
Oś 4. Leader	Odnowa i rozwój wsi
	Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju (LSR)
	Wdrażanie projektów współpracy
	Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja

Zródło: opracowanie własne na podstawie PROW

Szczególnym zainteresowaniem z punktu widzenia możliwości pozyskania dofinansowania na zadania inwestycyjne określone w niniejszym WPI z PROW będzie działanie w ramach **Osi 3 Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej** w zakresie:

- Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej.
- Odnowa i rozwój wsi.

²⁰ „Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013” – Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi - lipiec 2007 Warszawa

Realizacja działań określonych w osi 3, będzie wspomagana poprzez wdrożenie Lokalnej Strategii Rozwoju realizowanej w ramach Osi 4. LEADER. Gmina Jelcz-Laskowice wspólnie z gminą Domaniów oraz gminą Oława uczestniczy w projekcie Lokalnej Grupy Działania Starorzecze Odry.

Działanie będzie wpływać na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej obszarów wiejskich. Poprawa podstawowych usług na obszarach wiejskich, obejmujących elementy infrastruktury technicznej przyczyni się również do prowadzenia działalności gospodarczej.

Zakres działania

Pomocy udziela się na realizację projektów w zakresie:

- 1). gospodarki wodno-ściekowej w szczególności:
 - a) zaopatrzenia w wodę,
 - b) odprowadzania i oczyszczania ścieków, w tym systemów kanalizacji sieciowej lub kanalizacji zagrodowej,
- 2). tworzenia systemu zbioru, segregacji, wywozu odpadów komunalnych;
- 3). wytwarzania lub dystrybucji energii ze źródeł odnawialnych, w szczególności wiatru, wody, energii geotermalnej, słońca, biogazu albo biomasy.
- 4). budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia obiektów:
 - a) pełniących funkcje publiczne, społeczno-kulturalne, rekreacyjne i sportowe,
 - b) służących promocji obszarów wiejskich, w tym propagowaniu i zachowaniu dziedzictwa historycznego, tradycji, sztuki oraz kultury,
- 5). kształtowania obszaru przestrzeni publicznej;
- 6). budowy remontu lub przebudowy infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, sportowych lub społeczno-kulturalnych;
- 7). zakupu obiektów charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie, w tym budynków będących zabytkami, z przeznaczeniem na cele publiczne;
- 8). odnawiania, eksponowania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych, budynków będących zabytkami lub miejsc pamięci;
- 9). kultywowania tradycji społeczności lokalnej oraz tradycyjnych zawodów.

Aplikowanie o dofinansowanie inwestycji wymaga opracowania Planu Odnowy Miejscowości.

7.3. Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego ²¹

Tabela 13 przedstawia priorytety oraz przypisane im działania Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2015.

TABELA 11. PRIORYTETY RPO DLA WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO NA LATA 2007-2015.

Priorytety RPO	Nr i nazwa działania
1. Wzrost konkurencyjności dolnośląskich przedsiębiorstw („Przedsiębiorstwa i innowacyjność”)	1.1. Inwestycje dla przedsiębiorców 1.2. Doradztwo dla firm oraz wsparcie dla instytucji otoczenia biznesu 1.3. Wsparcie odnawialnych instrumentów finansowych dla MŚP 1.4. Infrastruktura wspierająca innowacyjność i przedsiębiorczość w regionie
2. Rozwój społeczeństwa informacyjnego na Dolnym Śląsku („Społeczeństwo informacyjne”)	2.1. Infrastruktura i technologia społeczeństwa informacyjnego 2.2. Elektroniczne usługi publiczne
3. Rozwój infrastruktury transportowej na Dolnym Śląsku („Transport”)	3.1. Transport drogowy 3.2. Transport i infrastruktura kolejowa 3.3. Transport miejski i podmiejski
4. Poprawa stanu środowiska naturalnego oraz bezpieczeństwa ekologicznego i przeciwpowodziowego Dolnego Śląska („Środowisko i bezpieczeństwo ekologiczne”)	4.1. Gospodarka odpadami 4.2. Infrastruktura wodno-ściekowa 4.3. Poprawa jakości powietrza 4.4. Zabezpieczenie przeciwpowodziowe i zapobieganie suszom 4.5. Rekultywacja obszarów zdegradowanych 4.6. Wsparcie instytucji zajmujących się zabezpieczeniem środowiska naturalnego 4.7. Ochrona bioróżnorodności i edukacja ekologiczna
5. Regionalna infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku („Energetyka”)	5.1. Alternatywne źródła energii 5.2. Dystrybucja energii elektrycznej 5.3. Dystrybucja gazu 5.4. Ciepłownictwo
6. Wykorzystanie i promocja potencjału turystycznego i kulturowego Dolnego Śląska („Turystyka i Kultura”)	6.1. Turystyka uzdrowiskowa 6.2. Turystyka aktywna 6.3. Turystyka biznesowa 6.4. Turystyka kulturalna 6.5. Działania wspierające infrastrukturę turystyczną i kulturalną
7. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury edukacyjnej na Dolnym Śląsku („Edukacja”)	7.1. Poprawa i rozwój infrastruktury szkolnictwa wyższego 7.2. Poprawa i rozwój infrastruktury placówek przedszkolnych, szkolnych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych 7.3. Poprawa i rozwój infrastruktury edukacji ustawicznej 7.4. Poprawa i rozwój infrastruktury edukacji społecznej 7.5. Inwestycje w infrastrukturę e-edukacji
8. Modernizacja infrastruktury ochrony zdrowia na Dolnym Śląsku („Zdrowie”)	8.1. Poprawa jakości opieki zdrowotnej
9. Odnowa zdegradowanych obszarów miejskich na terenie Dolnego Śląska („Miasta”)	9.1. Odnowa zdegradowanych obszarów miejskich w miastach powyżej 10 tys. mieszkańców 9.2. Wsparcie dla przedsięwzięć w zakresie mieszkalnictwa w miastach powyżej 10 tys. mieszkańców
10. Pomoc techniczna	10.1. Pomoc techniczna

²¹ Opis programu w dużej części cytowany z „RPO dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2015”.

Wzrostowi aktywności gospodarczej opartej o wiedzę i innowacyjność sprzyjać będą przedsięwzięcia w zakresie modernizacji procesów produkcyjnych oraz wdrażania nowych technologii – przede wszystkim w MŚP (**Priorytet „Przedsiębiorstwa i innowacyjność”**). Priorytet ten jest ukierunkowany na zmniejszenie dystansu dzielącego Dolny Śląsk w tych dziedzinach od innych regionów Unii Europejskiej. Osiągnięciu celu służyć będą ponadto działania ukierunkowane na przedsięwzięcia w zakresie kształtowania i rozwoju społeczeństwa informacyjnego (**Priorytet „Społeczeństwo informacyjne”**). W zakresie społeczeństwa informacyjnego szczególnie preferowane będą projekty dotyczące obszarów wiejskich i małych miast, na których dostępność do sieci internetowej jest zdecydowanie mniejsza niż na pozostałych obszarach województwa.

Infrastruktura to podstawa nie tylko efektywnego prowadzenia działalności gospodarczej i wysokiej aktywności inwestycyjnej, lecz także źródło wieloaspektowego postępu w sferze środowiskowej. Szczególnego znaczenia nabiera współcześnie dostępność komunikacyjna regionu oraz jego poszczególnych jednostek osadniczych. Poprawa połączeń komunikacyjnych stworzy szersze możliwości dla alokacji kapitału, w tym zagranicznego, z czym wiązać się będzie również rozwój regionalnego rynku pracy (**Priorytet „Transport”**).

Nieodzowne będą także przedsięwzięcia w zakresie poprawy stanu środowiska naturalnego, a zwłaszcza dotyczące rozwoju infrastruktury odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz gospodarki odpadami oraz zmniejszenia zanieczyszczeń powietrza (**Priorytet „Środowisko i bezpieczeństwo ekologiczne”**). Działania w dziedzinie zapewnienia bezpieczeństwa ekologicznego i przeciwpowodziowego oraz monitoringu środowiska odnoszącego się do zrównoważonego rozwoju, a pośrednio do poprawy jakości życia i wzrostu gospodarczej konkurencyjności regionu. W podobny sposób do realizacji celu głównego przyczyniać się będą działania ujęte w ramach **priorytetu „Energetyka”**.

Dolnośląski potencjał turystyczny, kulturowy i uzdrowiskowy należy do najbardziej atrakcyjnych w kraju. Jego rozwój, promocja i gospodarcze uaktywnienie przyczyni się do wzrostu konkurencyjności regionu (**Priorytet „Turystyka i Kultura”**). W ramach poszczególnych priorytetów realizujących zapewniono preferencje dla obszarów wiejskich i małych miast.

Przedsięwzięcia realizowane w zakresie rozwoju sfery edukacji (**Priorytet „Edukacja”**) i ochrony zdrowia (**Priorytet „Zdrowie”**), służyć będą do poprawy warunków bytu ludności tworzonych przez stan i funkcjonowanie infrastruktury społecznej. Poprawie jakości życia ludności miejskiej w regionie dolnośląskim oraz wzrostowi aktywności gospodarczej miejskiej przestrzeni sprzyjać będą przedsięwzięcia ujęte w ramach **Priorytetu „Miasta”**. Przedsięwzięcia w tym zakresie przyczynią się do poprawy sytuacji gospodarczej i społecznej najbardziej zdegradowanych obszarów miejskich, w tym przemysłowych i powojсковych, w wybranych miastach regionu (powyżej 10 tys. mieszkańców). Działania na tych obszarach wynikać będą z przygotowanych przez władze miejskie programów i muszą być odpowiednio skoncentrowane, tak aby uzyskać znaczące efekty na tych terenach, nie tylko dla mieszkańców, ale także dla potencjalnych inwestorów i turystów.

7.4. Inne źródła finansowania

Oprócz funduszy unijnych, istnieje możliwość aplikacji o środki finansowe z innych instrumentów zagranicznej pomocy finansowej, środków budżetowych państwa, funduszy celowych oraz środków prywatnych w ramach Ustawy o Partnerstwie Publiczno-

Prywatnym²². Przykładowe możliwe źródła dofinansowania planowanych inwestycji w ramach WPI:

1). Program „Moje Boisko – ORLIK 2012”.

Program Ministerstwa Sportu i Turystyki. Program zakłada budowę ogólnodostępnych, bezpłatnych kompleksów boisk sportowych wraz z szatniami i zapleczem socjalnym w każdej gminie na terenie całego kraju. Założeniem programu jest udostępnienie dzieciom i młodzieży nowoczesnej infrastruktury sportowej w celu aktywnego uprawiania sportu. Kompleksowo realizowany program propaguje zdrowy styl życia poprzez sport.

2). Programy budowy wielofunkcyjnych boisk sportowych i boisk piłkarskich w ramach programu „Blisko – Boisko”.

Program Ministerstwa Sportu oraz PZU S.A. i PZU Życie S.A. prowadzony do roku 2009 z możliwością przedłużenia do roku 2012. Program zakłada dofinansowanie budowy wielofunkcyjnych boisk sportowych. Założeniem programu jest udostępnienie dzieciom i młodzieży nowoczesnej infrastruktury sportowej w celu aktywnego uprawiania sportu także po godzinach szkolnych i w dni wolne. Priorytetem jest dofinansowanie zadań inwestycyjnych, które są realizowane na terenie gmin nie posiadających tego typu obiektu sportowego oraz na terenie zdegradowanych obszarów miejskich, przemysłowych i powojkowych, w ramach ich rewitalizacji.

3). Program Rozwoju Bazy Sportowej Województwa Dolnośląskiego.

Program Ministerstwa Sportu i Turystyki realizowany przez Urząd Marszałkowski Województwa. Lista inwestycji jest aktualizowana co roku. Zgłoszenie i wpisanie na listę programu planowanej budowy obiektów sportowych, pozwala na dofinansowanie inwestycji ze środków zewnętrznych, w tym z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej.

4). Program „Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011”.

Program Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Program zakłada wsparcie zgłoszonych i wybranych inwestycji w zakresie budowy, przebudowy lub remontu odcinków dróg gminnych i powiatowych, prowadzące do zwiększenia płynności ruchu i poprawy bezpieczeństwa komunikacyjnego oraz tworzenie powiązań z siecią dróg wojewódzkich i krajowych, prowadzące do zwiększenia dostępności lokalnych ośrodków gospodarczych. Planowane ogłoszenie naborów: IV kw. 2009r., IV kw. 2010r.

5). Program „Dziedzictwo kulturowe”.

Program Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Program zakłada m.innymi intensyfikację ochrony i upowszechnienia dziedzictwa kulturowego, poprawę stanu zabytków, prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków.

6). Narodowy lub Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Fundusz wspiera inwestycje związane ochroną środowiska, w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, zagospodarowania odpadów komunalnych i niebezpiecznych, zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych, termomodernizacje obiektów użyteczności publicznej. Ofertę funduszu stanowią niskoprocentowane pożyczki, dotacje, dopłaty do kredytów komercyjnych, umorzenie części pożyczki.

7). Kredyt na budowę wielorodzinnego budynku mieszkalnego (np. budynku socjalnego) z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego udzielany przez Bank Gospodarstwa Krajowego z możliwością umorzenia części kredytu.

²² Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o Partnerstwie Publiczno – Prywatnym (Dz.U. nr 169, poz. 1420).

8. MONITOROWANIE I EWALUACJA REALIZACJI WPI

8.1. Monitorowanie realizacji

Realizacja WPI powiązana jest z udziałem zorganizowanego zespołu ludzkiego, wymaga budżetu do realizacji zadań oraz promocji. Należy również pamiętać, że jak wiele dokumentów planistycznych podlega ciągłej weryfikacji wynikającej z zmian uwarunkowań społeczno-gospodarczych. Istnieje zatem możliwość w całym okresie jego realizacji dokonywania zmian.

Koordynatorem monitorowania realizacji planu powinien być powołany do tego celu zespół. W skład Zespołu powinni wejść między innymi wybrani pracownicy Urzędu, przedstawiciele Rady Miasta, przedstawiciele jednostek organizacyjnych z udziałem gminy oraz inne osoby lub firmy związane z realizacją konkretnych projektów. Na żądanie Rady Miasta, Zespół przedstawia sprawozdanie z realizacji WPI.

Monitoring procesu realizacji WPI jest zadaniem równie ważnym, jak jego sporządzenie i wdrażanie. Zaniechanie kontroli może skutkować spadkiem skuteczności i efektywności realizacji zadań.

Zmieniające się uwarunkowania zewnętrzne jak i wewnętrzne gminy, pozyskane środki finansowe oraz własne możliwości budżetowe, będą odgrywały ważną rolę w procesie monitorowania. Pozyskane większe środki finansowe, mogą wpływać na przyspieszanie realizacji zadań (w tym zadań rezerwowych), przejściowe problemy mogą opóźniać działania. Dlatego zgodnie z przyjętymi założeniami ogólnymi (rozdział 2) plan WPI będzie przynajmniej raz w roku modyfikowany wraz uchwałą budżetową na kolejny rok.

Wszyscy zainteresowani mogą na bieżąco przez cały rok przekazywać uwagi i propozycje zmian WPI, również po jego uchwaleniu przez Radę Miasta.

8.2. Ewaluacja i zmiany

WPI jako dokument planistyczny ma elastyczny charakter w stosunku do permanentnie zmieniającego się otoczenia zarówno wewnętrznego (gminy) jak i zewnętrznego (powiatu, województwa, kraju). Ważna jest zatem potrzeba ewaluacji bieżącej planu i możliwość dokonywania zmian – modyfikacji, wobec potencjalnych zmian w otoczeniu prawnym, gospodarczym i społecznym. Zmiany te mogą zarówno na szczeblu ogólnokrajowym, jak i regionalnym czy lokalnym.

Przesłanki zmian w WPI dotyczące zadań, priorytetów czy celów, mogą być wynikiem:

- Wniosków i sugestii działających na terenie gminy podmiotów gospodarczych, organizacji społecznych i innych oraz samych mieszkańców.
- Pojawiających się nowych ważnych szans lub zagrożeń związanych z realizacją zadań określonych w WPI.
- Pojawiających się nowatorskich, skuteczniejszych lub efektywniejszych propozycji, koncepcje realizacji konkretnych zadań.
- Zmian wytycznych określanych dla obszarów w których planuje się aplikację po środki zewnętrzne dla realizacji konkretnych zadań.
- Zmian uwarunkowań prawnych dla realizacji określonych zadań.
- Niedoszacowania lub zmian kosztów planowanej inwestycji.
- Brak środków finansowych na realizację zadania.

Proces dokonywania zmian czy modyfikacji WPI jest ściśle związany z monitorowaniem realizacji planu oraz zmieniającego się otoczenia. Poniżej przedstawiono proces ewaluacji i modyfikacji kolejnych edycji WPI. Wprowadzane zmiany nie zmieniają ogólnej wizji i misji gminy, ale muszą dążyć do efektywnego realizowania celu nadrzędnego jakim jest: „*Utrzymanie dynamicznego rozwoju gminy, prowadzącego do ciągłego podnoszenia warunków bytowych jej mieszkańców oraz systematycznej poprawy jakości i czystości środowiska naturalnego*”.

TABELA 12. PROCES EWALUACJI I MODYFIKACJI EDYCJI WPI.

Działanie	Czas realizacji / Termin	Uczestnicy / Odpowiedzialny	Opis działania
1). Gromadzenie propozycji zadań inwestycyjnych	Okres od zatwierdzenia WPI do opracowania kolejnej edycji WPI	Propozycje zadań mogą składać firmy, organizacje i stowarzyszenia, instytucje publiczne i prywatne, a także mieszkańcy gminy	Propozycje zadań należy składać na formularzu dostępnym na stronie internetowej urzędu, pocztą, faksem lub osobiście w sekretariacie
2). Ogłoszenie o przystąpieniu do opracowania kolejnej edycji WPI	Październik	Sekretarz gminy	Ogłoszenie na stronie internetowej urzędu oraz w Gazecie Powiatowej i na tablicy ogłoszeń przed urzędem oraz na tablicach jednostek pomocniczych gminy.
3.) Ocena realizacji zadań w uchwalonej i obowiązującej edycji	Październik	Wydział inwestycji. Odpowiedzialny Z-ca Burmistrza ds. inwestycji	Określenie zadań zrealizowanych, w trakcie realizacji oraz niezrealizowanych
4.) Opracowanie listy zgłoszonych zadań inwestycyjnych		Wydział inwestycji. Odpowiedzialny Z-ca Burmistrza ds. inwestycji	
5.) Weryfikacja wstępna zgłoszonych zadań i określenie szacunkowych kosztów	Październik	Wydział inwestycji. Odpowiedzialny Z-ca Burmistrza ds. inwestycji	Zgodność zadań z celami i priorytetami gminy oraz możliwości prawno-organizacyjne
6). Sporządzenie projekcji finansowej na lata nowej edycji WPI	Październik / Listopad	Skarbnik gminy	
7). Weryfikacja zadań z uwzględnieniem możliwości finansowych	Październik / Listopad	Zespół	
8). Sporządzenie listy zadań priorytetowych i rezerwowych / wprowadzenie zmian	Listopada / Grudzień	Zespół	
9). Aktualizacja WPI / opracowanie projektu WPI	Grudzień / Styczeń	Zespół. Odpowiedzialny koordynator procesu opracowania WPI	
10). Debata Rady Miasta i uchwalenie kolejnej edycji WPI	Sesja Rady Miejskiej	Radni Miasta	Uchwała RM
11). Monitorowanie realizacji zadań inwestycyjnych określonych w WPI	Na bieżąco	Koordynator	

Źródło: opracowanie własne

Propozycje zadań do kolejnej edycji WPI należy składać zgodnie z formularzem stanowiącym załącznik nr 2 do niniejszej edycji WPI.

9. PRZYWOŁANE DOKUMENTY

- 1). *Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013 – Narodowa Strategia Spójności* – dokument zaakceptowany przez Radę Ministrów oraz Komisję Europejską – z maja 2007r.
- 2). *Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2007-2015* – Uchwała Nr XIV/91/2007 Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach z dnia 28.09.2007 roku.
- 3). *Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku* – Uchwała Nr XLVIII Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30.11.2005 roku.
- 4). *Strategia rozwoju Powiatu na lata 2006-2015* – strategia powiatu Oławskiego z 2006 roku.
- 5). *Wieloletni Plan Inwestycyjny Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2008-2015* – Uchwała Nr XX/146/2008 Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach z dnia 29 lutego 2008r.
- 6). Ustawa o finansach publicznych z dnia 30 czerwca 2005 r. (Dz. U. z dnia 20 grudnia 2005r. z póź. zm.).
- 7). Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o Partnerstwie Publiczno – Prywatnym (Dz.U. nr 169, poz. 1420).
- 8). Ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego z dnia 13 listopada 2003r. (Dz.U. z 2003 r. Nr 203, poz. 1966 ze zm.).
- 9). Ustawa o finansach publicznych z dnia 30 czerwca 2005r. (Dz.U. z 2005 r. Nr 249, poz 2104 z póź. zm.).
- 10). Uchwała Nr XXXI/207/2008 Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach z dnia 19 grudnia 2008r. w sprawie uchwalenia budżetu miasta gminy Jelcz-Laskowice na rok 2009.
- 11). Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jelcz-Laskowice – Załącznik 1.3 do Uchwały Nr XLII/253/2005 Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach z dnia 23 listopada 2005 roku.
- 12). *Ogólny Program Realizacji Społecznego Budownictwa Mieszkaniowego* – Uchwała Nr LV/295/98 Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach z maja 1998 roku.
- 13). *Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Jelcz-Laskowice na lata 2008-2015* – Uchwała Nr XXVIII/191/2008 Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach z dnia 30 października 2008r.
- 14). *Koncepcja gospodarki ściekowej Gminy Jelcz-Laskowice* z lipca 2008 roku.
- 15). *Koncepcja budowy publicznej sieci dostępu do Internetu na terenie Gminy Jelcz-Laskowice* z sierpnia 2008 roku.
- 16). *Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2015*.
- 17). *Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013* – Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi - lipiec 2007 Warszawa.
- 18). *Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice* – w aktualizacji.
- 19). *Planie Gospodarki Odpadami dla Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice* – w aktualizacji.

10. WYKAZ TABEL, RYSUNKÓW, WYKRESÓW

Wykaz Tabel:

TABELA 1. WYBRANE PODSTAWOWE DANE STATYSTYCZNE.	9
TABELA 2. DOCHODY GMINY W LATACH 2004-2008 (W TYS. PLN).	13
TABELA 3. PROGNOZA LUDNOŚCI STANU NA 31 GRUDNIA (W TYS. PLN).	14
TABELA 4. PLAN DOCHODÓW GMINY JELCZ-LASKOWICE NA LATA 2009-2015 (W PLN)	15
TABELA 5. WYDATKI GMINY W LATACH 2004-2008 (W TYS. PLN).	16
TABELA 6. WYDATKI INWESTYCYJNE GMINY W LATACH 2004-2007 (W TYS. PLN).	16
TABELA 7. PROGNOZA WOLNYCH ŚRODKÓW NA LATA 2009-2015 – PLAN DOCHODÓW I WYDATKÓW.	18
TABELA 8. WYKAZ ZADAŃ INWESTYCYJNYCH NA LATA 2008-2015.	22
TABELA 9. RANKING ZADAŃ INWESTYCYJNYCH WG INDYWIDUALNYCH OCEN ZESPOŁU Z UWZGLĘDNIENIEM PUNKTACJI PRZYJĘTYCH KRYTERIÓW.	25
TABELA 10. INFORMACJE NA TEMAT OSI I DZIAŁAŃ W RAMACH PROW.	29
TABELA 11. PRIORYTETY RPO DLA WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO NA LATA 2007-2015.	31
TABELA 12. PROCES EWALUACJI MODYFIKACJI EDYCJI WPI.	35

Wykaz Rysunków:

RYSUNEK 1. POGŁĄDOWA PREZENTACJA ZASADY KROCZĄCEGO OPRACOWYWANIA PLANÓW WPI.	4
RYSUNEK 2. METODOLOGIA OPRACOWANIA WIELOLETNIEGO PLANU INWESTYCYJNEGO.	7

Wykaz wykresów:

WYKRES 1. DOCHODY GMINY Z PODZIAŁEM NA DOCHODY WŁASNE ORAZ DOTACJE I SUBWENCJE W LATACH 2004-2008.	14
WYKRES 2. WYDATKI INWESTYCYJNE W WYDATKACH OGÓŁEM.	16
WYKRES 3. OBCIĄŻENIE PLANOWANYCH DOCHODÓW GMINY OGÓŁEM – WSKAŹNIK WG ART. 169 USTAWY.	19
WYKRES 4. OBCIĄŻENIE PLANOWANYCH DOCHODÓW GMINY OGÓŁEM – WSKAŹNIK WG ART. 170 USTAWY.	20

11. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1 – Zadania inwestycyjne priorytetowe i rezerwowe.

Załącznik nr 2 – Formularz propozycji zmian inwestycyjnych.

WICEPRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Jelczu – Laskowicach

Marian Skrętkowicz

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'J. M.' or similar, located at the bottom right of the page.

ZAŁĄCZNIK NR 1

**ZADANIA PRIORYTETOWE I ZADANIA REZERWOWE
 MIASTA I GMINY JELCZ-LASKOWICE
 PLANOWANE DO REALIZACJI DO ROKU 2015**

LP	ZADANIA INWESTYCYJNE	Poniesione koszty	Szacunkowy koszt 2009-2015 (PLN)	PLAN INWESTYCYJNY					Uwagi
				2009	2010	2011	2012-2015		
I. ZADANIA PRIORYTETOWE – REALIZOWANE ZE ŚRODKÓW WŁASNYCH I ZEWNĘTRZNYCH									
1 (1)	Budowa i modernizacja dróg i ulic na obszarach miasta		5 730 000	1 230 000	3 500 000	1 000 000			
	Budowa ul. Hirsztelda (etap-III) – Osiedle 35-lecia		1 500 000		1 500 000				
	Remont ul. Tańskiego (etap III) – Osiedle Metalowców		100 000	100 000					
	Remont ul. Bożka – Osiedle Metalowców		500 000	500 000					
	Przebudowa al. Wolności – Osiedle 35-lecia		500 000	500 000					
	Budowa ul. Polnej, ul. Sadowej i ul. Wąskopolnej – Osiedle Laskowice		1 000 000			1 000 000			
	Budowa ul. Prusa – Osiedle Jelcz		1 030 000	30 000	1 000 000				
	Budowa dróg na Osiedlu domków jednorodzinnych – ul. Rumiankowej, ul. Frezjowej i pl. Słonecznikowy		1 100 000	100 000	1 000 000				
2 (2)	Budowa i modernizacja dróg i ulic na obszarach wiejskich		3 450 000	350 000	2 300 000	800 000			
	Budowa ul. Kościelnej w Miłoszycach		1 250 000	50 000	1 200 000				
	Budowa dróg dojazdowych do pól		700 000	100 000	600 000				
	Budowa oświetlenia przy ulicach w Chwałowicach		1 500 000	200 000	500 000	800 000			
3 (3)	Budowa kanalizacji sanitarnej na obszarach wiejskich		26 450 000	6 000 000	8 500 000	2 550 000	9 400 000		
	Budowa kanalizacji w Chwałowicach i Dębnie		15 000 000	4 000 000	8 500 000	2 500 000			
	Budowa kanalizacji w Dziuplinie		2 000 000	2 000 000					
	Budowa kanalizacji w Kopalinie i Miłociach Małych		9 450 000			50 000	9 400 000		

LP	ZADANIA INWESTYCYJNE	Poniesione koszty	Szacunkowy koszt 2009-2015 (PLN)	PLAN INWESTYCYJNY					Uwagi
				2009	2010	2011	2012-2015		
4 (4)	Budowa boisk wielofunkcyjnych przy szkołach i osiedlach		2 850 000	850 000	900 000	550 000	550 000		
	Budowa boiska przy PSP nr 3 – ul. Hirszfelda		700 000	50 000	650 000				
	Budowa boiska przy PG nr 1 w Laskowicach – ul. Szkolna		550 000			550 000			
	Budowa boiska przy PSP w Miłoszycach		550 000	300 000	250 000				
	Budowa boiska przy PSP w Wójcicach		550 000				550 000		
	Rekultywacja boiska przy PSP i PG nr 2		500 000	500 000					
5 (5)	Przebudowa i zagospodarowanie terenu ośrodka wypoczynkowego „nad stawem”		3 000 000	50 000	1 000 000	1 950 000			
6 (6)	Zagospodarowanie terenów zielonych w centrum miasta - Plac Jana Pawła II		500 000		100 000	100 000	300 000		
7 (7)	Termomodernizacja szkół i innych obiektów gminnych		10 000 000		1 500 000	1 500 000	7 000 000		
	Termomodernizacja szkoły PSP 2		1 500 000			1 500 000			
	Termomodernizacja szkoły PSP 3		1 500 000		1 500 000				
	Termomodernizacja szkoły i innych obiektów gminnych		7 000 000				7 000 000		
8 (10)	Modernizacja systemów ogrzewania szkół i innych obiektów		1 200 000			200 000	1 000 000		
9 (22)	Poprawa warunków pracy oraz użyteczności remiz strażackich		500 000	200 000		100 000	200 000		
	Rozbudowa remizy w Wójcicach			200 000					
10 (9)	Budowa budynku socialnego		2 500 000	1 000 000	1 000 000	500 000			
11 (11)	Stworzenie elektronicznego systemu informatycznego		100 000	50 000	50 000				
12 (13)	Rewitalizacja Osiedla Fabryczne wg programu LPR		6 500 000	250 000	3 000 000	3 250 000		RPO Miasto	
13 (14)	Realizacja programu i budowa kolejnych budynków w ramach TBS (zakup i objęcie akcji)		800 000	800 000					
14 (20)	Remont pawacu w Laskowicach i rewitalizacja parku		1 500 000	1 000 000	500 000				
Razem wartość zadań I :			65 080 000	11 780 000	22 350 000	12 500 000	18 450 000		

LP	ZADANIA INWESTYCYJNE	Poniesione koszty	Szacunkowy koszt 2009-2015 (PLN)	PLAN INWESTYCYJNY					Uwagi	
				2009	2010	2011	2012-2015			
II.										
ZADANIA PRIORYTETOWE – REALIZACJA UWARUNKOWANA POZYSKANIEM DOFINANSOWANIA ZEWNĘTRZNEGO										
15 (12)	Budowa Hali Widowiskowo-Sportowej		15 250 000	250 000				4 000 000	11 000 000	
16 (28)	Budowa sieci szerokopasmowej dostępu do Internetu.		6 300 000	100 000	2 200 000			2 000 000	2 000 000	
17 (15)	Budowa obwodnicy Jelcza-Laskowice – wyprowadzenie transportu z stref aktywności gospodarczej (etap-I)		6 000 000					500 000	5 500 000	Zadanie zgłoszone jako projekt do WPI WD po 2013 roku
18 (16)	Budowa kanalizacji sanitarnej na obszarach wiejskich		63 450 000		50 000	13 900 000		13 700 000	49 500 000	
	Budowa kanalizacji w Minkowicach Oławskich		13 750 000		50 000			50 000	8 500 000	
	Budowa kanalizacji w Biskupicach Oławskich i Celinie		8 550 000					50 000	17 000 000	
	Budowa kanalizacji w Grędzinie i Brzezinkach		17 050 000					50 000	11 500 000	
	Budowa kanalizacji w Młotocicach		11 550 000					50 000	12 500 000	
	Budowa kanalizacji w Wójcicach		12 550 000					50 000		
19 (17)	Budowa i modernizacja dróg i ulic na obszarach miasta		30 650 000	500 000	10 600 000	11 550 000		8 000 000	8 000 000	Gmina w 2010 r. i 2011 r., złożyła wnioski do NPPDL
	Przebudowa ul. Techników – Osiedle Fabryczne		13 150 000	500 000	7 100 000	5 550 000				
	Modernizacja ul. Fabrycznej – Osiedle Jelcz		3 500 000		3 500 000					
	Moderniz. ul. Inżynierskiej i al. Młodych – Os. Fabryczne		6 000 000			6 000 000				
	Moderniz. ul. Partyzantów – Osiedle 35-lecia									
	Moderniz. ul. Partyzantów – Osiedle 35-lecia									
	Moderniz. ul. Cegielskiego – Osiedle Metalowców									
	Budowa ul. Gimnazjalnej – Osiedle Metalowców									
	Budowa ul. Tymińskiego i ul. Świętochowskiego									
	Budowa ulic na Osiedlu Europejskim									
20 (18)	Budowa i modernizacja dróg i ulic na obszarach wiejskich		8 000 000						8 000 000	
	Budowa ul. Dębowej w Miłoszycach									
	Budowa ul. Wiszowej w Miłoszycach									
	Budowa ul. Akacjiowej i ul. Bocznej									
	Budowa ul. Szkolnej w Chwałowicach									
	Budowa drogi łączącej Piekary i Chwałowice									
	Budowa dróg dojazdowych do pól w Biskupicach Oł.									
	Budowa dróg dojazdowych do pól w Minkowicach Oł.									
	Budowa oświetlenia w Minkowicach Oł.									
	Budowa chodników w Minkowicach Oł.									

LP	ZADANIA INWESTYCYJNE	Poniesione koszty	Szacunkowy koszt 2009-2015 (PLN)	PLAN INWESTYCYJNY					Uwagi
				2009	2010	2011	2012-2015		
21 (19)	Modernizacja sal gimnastycznych w szkołach oraz zakup wyposażenia		1 250 000			500 000	750 000		
	Sala przy PSP nr 3 w Jelczu – ul. Bolesława Prusa								
	Sala przy PSP nr 3 – ul. Hirsztelda								
	Sala przy PSP nr 2 i PG nr 2 – al. Młodych								
	Sala przy PG nr 1 w Laskowicach – ul. Szkolna								
	Sala przy PSP w Mikoszycach								
	Sala przy PSP w Wójcicach								
	Sala przy PSP i PG w Minkowicach Olawskich								
22 (23)	Rekultywacja składowiska odpadów komunalnych		600 000			100 000	500 000		
23 (24)	Utrzymanie czystości wód podziemnych przez modernizację i remonty infrastruktury technicznej.		1 000 000				1 000 000		
	Razem wartość zadań II :		132 500 000	850 000	12 850 000	32 550 000	86 250 000		
	RAZEM WARTOŚĆ ZADAŃ I i II :		197 580 000						
III. ZADANIA REZERWOWE – REALIZACJA UWARUNKOWANA POZYSKANIEM DOFINANSOWANIA ZEWNĘTRZNEGO									
24 (25)	Rozbudowa pływalni miejskiej w Jelczu-Laskowicach		3 500 000				3 500 000		
25 (26)	Budowa sieci kanalizacyjnej na nowych obszarach wyznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe		6 000 000				6 000 000		
26 (27)	Budowa ulic na nowych obszarach wyznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe		1 500 000				1 500 000		
27 (29)	Zagospodarowanie centrum miasta (park przy basenie)		1 500 000				1 500 000		
28 (30)	Komputeryzacja szkół oraz filii biblioteki miejskiej.		150 000				150 000	LEADER	
29 (31)	Budowa i modernizacja świetlic wiejskich		800 000				800 000	PROW	
30 (32)	Wyznaczenie i opisanie tras rowerowych oraz promowanie rekreacji rowerowej		200 000				200 000	LEADER	
31 (43)	Wyznaczenie i opisanie tras oraz promowanie rekreacji konnej.		200 000				200 000	LEADER	
32 (35)	Rozbudowa infrastruktury sportowej na obszarach wiejskich		1 000 000				1 000 000		
33 (37)	Opracowanie i zrealizowanie projektu monitoringu wizyjnego wybranych obszarów miasta i gminy		1 000 000				1 000 000		
34 (38)	Modernizacja i budowa sieci wodociągowej na terenach przeznaczonych pod budownictwo		4 000 000				4 000 000		

LP	ZADANIA INWESTYCYJNE	Poniesione koszty	Szacunkowy koszt 2009-2015 (PLN)	PLAN INWESTYCYJNY				Uwagi
				2009	2010	2011	2012-2015	
35 (39)	Opracowanie koncepcji i wdrożenie elektronicznego systemu monitorowania obiektów uzdatniania wody.		800 000				800 000	
36 (44)	Opracowanie i realizacja programu dostosowania do wymagań, obiektów spółki realizującej usługi zdrowotne.		600 000				600 000	
37 (45)	Opracowanie, wdrożenie i realizacja wieloletniego programu prewencji chorób cywilizacyjnych		1 700 000				1 700 000	
38 (41)	Utworzenie ekspozycji „małego muzeum” historii oraz życia mieszkańców gminy.							
39 (42)	Zagospodarowanie i renowacja zabytków historii – Obozu Gross-Rosen							
40 (34)	Budowa stadionu wraz z centrum rekreacyjno-sportowym							Po 2015
41 (40)	Budowa obwodnicy Miłoszyc							Po 2015
Razem wartość zadań III :			22 950 000				22 950 000	

Uwaga:

- 1) Szacunkową wartość przewidywanych środków własnych gminy na inwestycje na lata 2008-2015 określono w wysokości ok. 80 mln. PLN (10 mln. PLM / rok) Wszystkie zadania, zarówno priorytetowe jak i rezerwowe mogą być na bieżąco modyfikowane, również po zatwierdzeniu Wieloletniego Planu Inwestycyjnego. Plan będzie modyfikowany i konsultowany przynajmniej raz w roku wraz z opracowywaniem budżetu na kolejne lata. Szacunkowe koszty będą uaktualniane przy opracowywaniu kosztorysów inwestycji.
- 2) Plan WPI będzie dostępny na stronach internetowych Urzędu Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice: <http://www.um.jelcz-laskowice.finn.pl/> i <http://www.jelcz-laskowice.pl/>
- 3) W kolumnie LP cyfry w nawiasie oznaczają numer zadania w ostatniej aktualnej wersji WPI

WICEPRZEWODNICZĄCY
 Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach
 Marian Skętkowicz

PROPOZYCJE ZADAŃ INWESTYCYJNYCH **Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice**

1. Wypełnia zgłaszający / wnioskodawca:

Podstawowe informacje o wnioskodawcy:

Nazwa zgłaszającego / wnioskodawcy	<i>(imię i nazwisko)</i>		
	<i>(przedsiębiorstwo, stowarzyszenie, organizacja, inna instytucja)</i>		
	Adres:		
	e-mail:	Telefon:	Faks:

Proponowane zadanie inwestycyjne:

Nazwa zadania:	
Rodzaj zadania:	Inwestycja nowa (nie ujęta w WPI) – budowa / rozbudowa / modernizacja / remont* <i>(opisać)</i> Inwestycja ujęta w WPI – zmiana inwestycji / przesunięcie realizacji: <i>(opisać)</i>
Realizacja zadania:	<i>(podać proponowany rok realizacji inwestycji lub rok rozpoczęcia inwestycji)</i>
Lokalizacja:	<i>(w opisie określić lokalizację lub propozycje lokalizacji, miejscowość, ulicę – w przypadku rozbudowy, modernizacji lub remontu podać dokładną lokalizację)</i>
Cel realizacji zadania (korzyści, powiązanie z innymi zadaniami, itp.):	<i>(opisać)</i>
Data zgłoszenia	Podpis zgłaszającego:

*) niepotrzebne skreślić

2. Wypełnia urząd:

Wstępna ocena zgłoszenia:

Rodzaj zadania:	budowa / rozbudowa / modernizacja / remont*	
	<i>(opis)</i>	
Zgodność z celami rozwoju określonymi w strategii:		
Koszt inwestycji:	- szacunkowy koszt	
	- kosztorys	
	- koszty poniesione dotychczas (dotyczy inwestycji rozpoczętych)	
Finansowanie inwestycji:	- środki własne	
	- możliwość współfinansowania z funduszy unijnych	
	- możliwość współfinansowania z fundusze celowe budżetu państwa	
	- inne środki zewnętrzne	
Uwarunkowania prawne:	Zgodność z obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	
	Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego (jeśli istnieje MPZP)	
	Inne uwagi:	
Uwagi:		
WICEPRZEWODNICZĄCY Rady Miejskiej w Jelczu – Laskowicach Marian Skrętkowicz		
Data otrzymania zgłoszenia:	Nadany numer zgłoszenia:	Podpis: